

۱. بر اساس شکل زیر، که توزیع نسبی اتم‌های کلر را در کلر طبیعی نشان می‌دهد، می‌توان دریافت که درصد کلر طبیعی را ایزوتوپ ^{35}Cl تشکیل می‌دهد. جرم اتمی میانگین کلر برابر با واحد جرم اتمی است و ایزوتوپ پایدارتر است.

آسان- سراسری- ۱۳۸۵

$$^{35}Cl - 35,50 - 75 \quad (2)$$

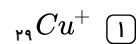
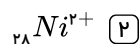
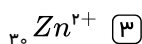
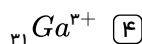
$$^{35}Cl - 35,50 - 80 \quad (1)$$

$$^{37}Cl - 35,485 - 25 \quad (4)$$

$$^{37}Cl - 35,485 - 20 \quad (3)$$

آسان- سراسری- ۱۳۸۹

۲. آرایش الکترونی کدام گونه‌ی شیمیایی با آرایش الکترونی هر یک از سه گونه دیگر تفاوت دارد؟

۳. نقره دارای دو ایزوتوپ با جرم اتمی $106,9$ و $108,9$ است. اگر فراوانی ایزوتوپ سبک‌تر آن برابر با 52% درصد باشد، جرم اتمی متوسط نقره،

آسان- سراسری- ۱۳۸۴

کدام است؟

$107,89 \quad (4)$

$107,88 \quad (3)$

$107,86 \quad (2)$

$107,84 \quad (1)$

۴. کلر در طبیعت دارای دو ایزوتوپ با جرم اتمی $35amu$ و $37amu$ و کربن دارای دو ایزوتوپ با جرم اتمی $12amu$ و $13amu$ است. تفاوت جرم مولکولی سبک‌ترین و سنگین‌ترین مولکول کربن تتراکلرید، چند amu است؟

آسان- سراسری- ۱۳۹۴

$9 \quad (4)$

$8 \quad (3)$

$7 \quad (2)$

$6 \quad (1)$

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۵. در 3 مول فلز آهن چند اتم آهن وجود دارد؟ ($Fe = 56$)

$18,06 \times 10^{22} \quad (4)$

$3,01 \times 10^{22} \quad (3)$

$6,02 \times 10^{21} \quad (2)$

$24,08 \times 10^{22} \quad (1)$

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۶. $13,20$ گرم از گاز CO_2 معادل چند مول از آن می‌باشد؟ ($O = 16, C = 12$)

$0,3 \quad (4)$

$4,4 \quad (3)$

$0,4 \quad (2)$

$0,2 \quad (1)$

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۷. تعداد مولکول‌ها، در یک گرم اکسیژن بیش‌تر است یا در یک گرم هیدروژن؟ چرا؟ ($O = 16, H = 1 : g \cdot mol^{-1}$)

(۲) هیدروژن - به دلیل کم‌تر بودن جرم مولی آن

(۱) هیدروژن - به دلیل کم‌تر بودن ظرفیت آن

(۴) اکسیژن - به دلیل بیش‌تر بودن ظرفیت آن

(۳) اکسیژن - به دلیل بیش‌تر بودن جرم مولی آن

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۸. $\frac{1}{2}$ مول از فلز مس دارای چند اتم است؟

$3,01 \times 10^{23} \quad (4)$

$18,06 \times 10^{20} \quad (3)$

$12,04 \times 10^{21} \quad (2)$

$6,02 \times 10^{22} \quad (1)$

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۹. در 28 گرم فلز آهن چند اتم از این فلز وجود دارد؟ ($Fe = 56$)

$6,02 \times 10^{20} \quad (4)$

$3,01 \times 10^{20} \quad (3)$

$12,04 \times 10^{20} \quad (2)$

$3,01 \times 10^{23} \quad (1)$

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۱۰. کدام ذره‌ی زیر یک کاتیون است؟

(۲) A: با ۱۲ پروتون و ۱۲ نوترون و ۱۰ الکترون

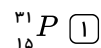
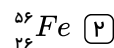
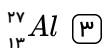
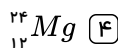
(۱) B: با ۱۶ پروتون و ۱۶ نوترون و ۱۶ الکترون

(۴) D: با ۱۷ پروتون و ۱۸ نوترون و ۱۸ الکترون

(۳) C: با ۸ پروتون و ۸ نوترون و ۱۰ الکترون

آسان- متنا- ۱۳۹۶

۱۱. در کدامیک از اتم‌های زیر تعداد ذرات زیراتمی تشکیل‌دهنده‌ی آن با هم برابر است؟

آسان- متنا- ۱۳۹۶

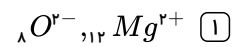
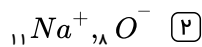
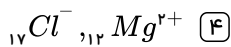
۱۲. تفاوت تعداد الکترون‌ها و نوترون‌های اتم $^{82}_{36}X$ کدام است؟

$10 \quad (4)$

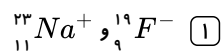
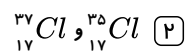
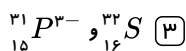
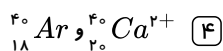
$9 \quad (3)$

$13 \quad (2)$

$8 \quad (1)$

۱۴. در کدام مورد، تعداد نوترون‌های دو گونه یکسان است؟

۱۵. از ترکیب سه ایزوتوپ طبیعی هیدروژن با اتم اکسیژن ${}^{16}_8O$ چند نوع مولکول آب حاصل می‌شود؟

سه (۴)

شش (۳)

چهار (۲)

پنج (۱)

۱۶. در صورتی که ${}_{24}O$ میلی گرم ماده در اثر هم جوشی نوترون با پروتون به انرژی تبدیل بشود، چند کیلوژول انرژی تولید می‌شود؟ آسان-متنا-۱۳۹۶

$$1,44 \times 10^7 \quad (۴)$$

$$2,16 \times 10^6 \quad (۳)$$

$$2,16 \times 10^{10} \quad (۲)$$

$$1,44 \times 10^{10} \quad (۱)$$

۱۷. اگر انرژی لازم برای ذوب کردن 360 کیلوگرم فلز مس را از طریق واکنش هسته‌ای تبدیل هیدروژن و هلیوم تأمین کنیم چند گرم ماده باید به

انرژی تبدیل شود؟ (برای ذوب شدن یک گرم مس، 150 ژول انرژی لازم است.)

$$0,054 \times 10^{-9} \quad (۴)$$

$$5,4 \times 10^{-7} \quad (۳)$$

$$6 \times 10^{-7} \quad (۲)$$

$$0,06 \times 10^{-9} \quad (۱)$$

۱۸. انرژی آزاد شده از واکنش هسته‌ای که در آن $1,05 \times 10^{-2}$ گرم ماده به انرژی تبدیل می‌شود، چند گرم از فلزی را ذوب خواهد کرد که برای

ذوب هر یک گرم آن $250 J$ انرژی لازم است؟

$$3 \times 10^9 \quad (۴)$$

$$9,45 \times 10^{11} \quad (۳)$$

$$3 \times 10^{11} \quad (۲)$$

$$9 \times 10^9 \quad (۱)$$

۱۹. در عبارات زیر چند مورد نادرست است؟

(آ) درون ستاره‌ها به دلیل انجام واکنش‌های هسته‌ای، انرژی بسیار زیادی آزاد می‌شود که این انرژی با جرم ستاره رابطه‌ی مستقیم دارد.

(ب) در رابطه انیشتین یک ژول برابر با $1 kg \cdot m^2 s^{-2}$ است.

(پ) در رابطه انیشتین، m نشان دهنده‌ی جرم فرآورده در طی واکنش‌های هسته‌ای است.

(ت) در واکنش‌های هسته‌ای، با دانستن جرم مواد اولیه و فرآورده‌ها می‌توان مقدار انرژی آزاد شده را محاسبه کرد.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۲۰. در هر ثانیه 5 میلیون تن از جرم خورشید به کیلوژول انرژی تبدیل می‌شود.

$$4,5 \times 10^{21} \quad (۴)$$

$$4,5 \times 10^{23} \quad (۳)$$

$$4,5 \times 10^{24} \quad (۲)$$

$$4,5 \times 10^{22} \quad (۱)$$

۲۱. کدام یک از اتم‌های ${}_{n-3}^m A$ ، ${}_{n+3}^m B$ ، ${}_{n+3}^{m+2} C$ ، ${}_{n-3}^m D$ هم مکان هستند؟

 A و D (۴)

 A و C (۳)

 D و B (۲)

 B و A (۱)

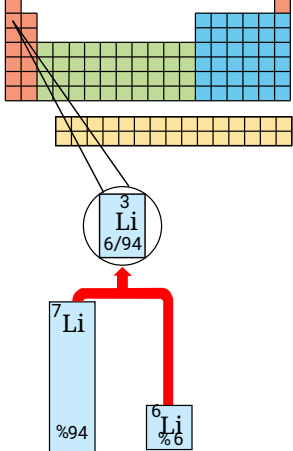
۲۲. جرم اتمی $({}^1_1H)$ چند «amu» است؟

۱,۰۱ (۴)

۱,۰۰۸ (۳)

۱,۰۸ (۲)

۱ (۱)

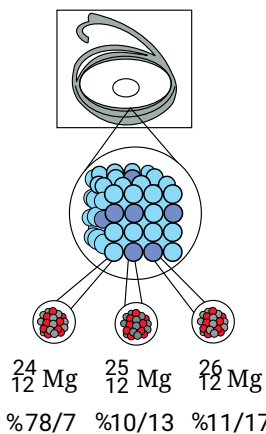

- ۱) ۶٫۹۸
- ۲) ۷
- ۳) ۶٫۹۴
- ۴) ۶٫۵۴

آسان-متنا- ۱۳۹۶

۲۴. باتوجه به شکل روبرو، جرم اتمی میانگین عنصر منیزیم کدام است؟

- ۱) ۲۴٫۶۵
- ۲) ۲۵٫۰۱
- ۳) ۲۴٫۳۲
- ۴) ۲۵٫۲۰

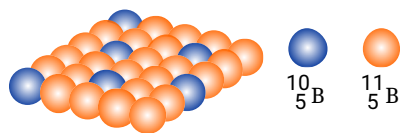
۲۵. گرافیت دگر شکلی از کربن است. در قرن ۱۶ میلادی قطعه‌ی بزرگی از گرافیت خالص کشف شد که بسیار نرم بود. به دلیل شکل ظاهری گرافیت، مردم در آن زمان می‌پنداشتند که گرافیت از سرب تشکیل شده است. امروزه با آنکه می‌دانیم مغز مداد از جنس گرافیت است، اما این ماده هم چنان به سرب مداد معروف است. در ۳۶ گرم گرافیت خالص، چند مول کربن و چند اتم کربن وجود دارد؟ ($1 \text{ mol C} = 12 \text{ g}$)

آسان-متنا- ۱۳۹۶

- ۱) $18.06 \times 10^{21} - 0.15$
- ۲) $12.04 \times 10^{23} - 0.03$
- ۳) $18.06 \times 10^{21} - 0.03$
- ۴) $24.08 \times 10^{23} - 0.15$

۲۶. با توجه به شکل روبه‌رو، که توزیع اتم‌های بور را در بور طبیعی نشان می‌دهد، می‌توان دریافت که فراوانی ایزوتوپ بیشتر تر پایدارتر است و جرم اتمی میانگین بور برابر با amu است.

آسان- خارج از کشور- ۱۳۸۵

- ۱) $10.8 - {}^1_5B - {}^1_5B$
- ۲) $10.8 - {}^{11}_5B - {}^{11}_5B$
- ۳) $10.9 - {}^{11}_5B - {}^{11}_5B$
- ۴) $10.9 - {}^1_5B - {}^1_5B$

آسان- سراسری- ۱۳۹۷

۲۷. کدام سه عنصر در زیرلایه p بالاترین لایه اشغال شده اتم خود، الکترون ندارند؟

- ۱) ${}^{39}G, {}^{30}X, {}^{27}A$
- ۲) ${}^{39}G, {}^{31}Z, {}^{27}A$
- ۳) ${}^{36}E, {}^{30}X, {}^{21}M$
- ۴) ${}^{36}E, {}^{31}Z, {}^{21}M$

۲۸. اگر رابطه زیر میان درصد فراوانی سه ایزوتوپ 4X و ${}^{41}X$ و ${}^{42}X$ برقرار باشد، کدام گزینه مقایسه درصد فراوانی این سه ایزوتوپ را به درستی نشان می‌دهد؟

آسان-متنا- ۱۳۹۸

${}^4X = 6 \cdot {}^{41}X$ درصد فراوانی

${}^{41}X = 7 \cdot {}^{42}X$ درصد فراوانی

- ۱) ${}^{42}X > {}^{41}X > {}^4X$
- ۲) ${}^4X > {}^{41}X > {}^{42}X$
- ۳) ${}^{41}X > {}^{42}X > {}^4X$
- ۴) ${}^{41}X > {}^4X > {}^{42}X$

- ۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴) ۷

۳۰. با توجه به روند تشکیل عنصرها در ستارگان، از به هم پیوستن حداقل چند اتم از فراوان‌ترین ایزوتوپ هلیم، یک اتم ایزوتوپ ${}^{24}_{12}Mg$ می‌تواند بوجود آید؟ (از تبادل انرژی و تغییرات اندک جرم صرف نظر شود).

آسان- خارج از کشور- ۱۳۹۸

- ۴ (۱) ۶ (۲) ۸ (۳) ۱۲ (۴)

۳۱. اگر یون تک اتمی M^{2+} دارای ۲۷ الکترون باشد، کدام مطلب درباره آن درست است؟ (با تغییر)

آسان- سراسری- ۱۳۸۳

- ۱ (۱) عدد اتمی عنصر M برابر ۲۷ است.
 ۲ (۲) آخرین لایه الکترونی آن، دارای ۱۷ الکترون است.
 ۳ (۳) تمام ترازهای انرژی اشغال شده آن از الکترون پر است.
 ۴ (۴) ۳ زیرلایه شش الکترونی دارد.

۳۲. تعداد اتم‌ها در کدام مورد بیشتر است؟

آسان- نانو- ۱۳۹۸

- ۱ (۱) ۰٫۵ مول فلز مس
 ۲ (۲) ۷٫۱ گرم گاز کلر $Cl = 35.5g \cdot mol^{-1}$
 ۳ (۳) ۴٫۸ گرم گاز متان $C = 12, H = 1g \cdot mol^{-1}$
 ۴ (۴) ۰٫۸۴ مول گاز کریپتون

۳۳. اگر آرایش الکترونی یون‌های تک اتمی A^{2+} و B^{2-} به $3p^6$ ختم شود، تفاوت عدد اتمی عنصرهای A و B برابر است و این دو عنصر می‌توانند با هم یک ترکیب با فرمول شیمیایی تشکیل دهند.

متوسط- سراسری- ۱۳۸۸

- ۱ (۱) ۴- کووالانسی- AB ۲ (۲) ۵- یونی- AB_2 ۳ (۳) ۴- یونی- AB ۴ (۴) ۵- کووالانسی- AB_2

۳۴. اگر شمار الکترون‌های یون تک اتمی M^+ ، برابر ۳۶ باشد، عنصر M در دوره جدول تناوبی جای داشته، عدد اتمی آن برابر است و با گوگرد ترکیبی با فرمول تشکیل می‌دهد.

متوسط- سراسری- ۱۳۸۸

- ۱ (۱) پنجم- ۳۵- MS ۲ (۲) چهارم- ۳۵- M_2S ۳ (۳) چهارم- ۳۷- MS ۴ (۴) پنجم- ۳۷- M_2S

۳۵. اگر عدد جرمی عنصر M برابر ۱۰۶ و تفاوت شمار نوترون‌های آن با شمار پروتون‌های آن برابر ۱۴ باشد، عدد اتمی این عنصر و شمار الکترون‌های بیرونی‌ترین زیرلایه‌ی یون M^{2+} کدامند؟ (عددها را از راست به چپ بخوانید).

متوسط- سراسری- ۱۳۸۷

- ۱ (۱) ۸، ۴۸ ۲ (۲) ۶، ۴۶ ۳ (۳) ۸، ۴۶ ۴ (۴) ۶، ۴۸

۳۶. اگر جرم الکترون با تقریب برابر $\frac{1}{2000}$ جرم هر یک از ذره‌های پروتون و نوترون فرض شود، نسبت جرم الکترون‌ها در اتم Z_A به جرم این اتم به کدام کسر نزدیک‌تر است؟

متوسط- سراسری- ۱۳۹۲

- ۱ (۱) $\frac{1}{4000}$ ۲ (۲) $\frac{1}{2000}$ ۳ (۳) $\frac{1}{1000}$ ۴ (۴) $\frac{1}{5000}$

۳۷. عنصر ${}_{18}X$ با جرم اتمی میانگین $36.8 amu$ ، دارای سه ایزوتوپ طبیعی است که یکی از آن‌ها دارای ۲۰ نوترون و فراوانی ۲۰٪ و دیگری ۱۸ نوترون با فراوانی ۷۰٪ است. شمار نوترون‌های ایزوتوپ دیگر کدام است؟ (جرم پروتون و نوترون را یکسان و برابر $1 amu$ در نظر بگیرید.)

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۹۰

- ۱ (۱) ۲۱ ۲ (۲) ۲۲ ۳ (۳) ۲۳ ۴ (۴) ۲۴

۳۸. اگر شمار الکترون‌های یون تک‌اتمی عنصر M برابر ۳۶ باشد، این عنصر می‌تواند در دوره جدول تناوبی جای داشته، عدد اتمی آن برابر باشد و با گوگرد، ترکیبی با فرمول تشکیل دهد.

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۸۷

- ۱ (۱) چهارم- ۳۴- SM_2 ۲ (۲) چهارم- ۳۵- SM ۳ (۳) پنجم- ۳۷- MS_2 ۴ (۴) پنجم- ۳۸- MS

۳۹. اگر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌های اتم عنصر ${}^{75}_A$ برابر ۹ باشد، عدد اتمی عنصر A و شمار الکترون‌های لایه‌ی ظرفیت اتم آن کدامند؟ (عددها از راست به چپ بخوانید).

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۸۷

- ۱ (۱) ۳، ۳۱ ۲ (۲) ۵، ۳۱ ۳ (۳) ۳، ۳۳ ۴ (۴) ۵، ۳۳

۴۰. اگر جرم پروتون ۱۸۴۰ برابر جرم الکترون، جرم نوترون ۱۸۵۰ برابر جرم الکترون و جرم الکترون برابر $۵۴amu$ در نظر گرفته شود،

جرم تقریبی یک ایزوتوپ طبیعی و پرتوزای هیدروژن برابر چند گرم خواهد بود؟ $(g = ۱.۶۶ \times 10^{-24} amu)$ (با تغییر) متوسط - سراسری - ۱۳۹۳

- ۱) ۴.۹۶×10^{-24} ۲) ۹.۱۱۲×10^{-24} ۳) ۴.۳۴×10^{-22} ۴) ۹.۸۱۵×10^{-22}

۴۱. آرایش الکترونی کاتیون ${}_{30}^{65}Zn^{2+}$ به ترتیب از راست به چپ با آرایش الکترونی کدام گونه یکسان بوده و شمار نوترون‌های آن با کدام گونه برابر است؟ متوسط - خارج از کشور - ۱۳۹۴

- ۱) ${}_{27}^{60}Co^{2+}, {}_{32}Ge^{2+}$ ۲) ${}_{29}^{64}Cu^{+}, {}_{32}Ge^{2+}$ ۳) ${}_{27}^{60}Co^{2+}, {}_{31}Ga^{3+}$ ۴) ${}_{29}^{64}Cu^{+}, {}_{31}Ga^{3+}$

۴۲. عنصر A دارای سه ایزوتوپ ${}^{84}A$, ${}^{86}A$, ${}^{88}A$ است. اگر درصد فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ آن ۲۰٪ و جرم اتمی میانگین A برابر ۸۶٫۴ باشد، درصد فراوانی دو ایزوتوپ دیگر به ترتیب از راست به چپ کدام‌اند؟ (عدد جرمی را به تقریب معادل جرم یک مول از هر ایزوتوپ در نظر بگیرید). متوسط - خارج از کشور - ۱۳۹۵

- ۱) ۶۰, ۲۰ ۲) ۴۰, ۴۰ ۳) ۳۰, ۵۰ ۴) ۲۰, ۶۰

۴۳. یک مول گاز کلر شامل ۲۰ فراوانی ${}_{17}^{35}Cl$ و ۸۰ فراوانی ${}_{17}^{37}Cl$ است. چگالی این گاز در شرایطی که حجم مولی گازها برابر $30L$ باشد، چند $g \cdot L^{-1}$ است؟ (عدد جرمی را به تقریب، برابر اتم گرم هر ایزوتوپ در نظر بگیرید). (با تغییر) متوسط - سراسری - ۱۳۹۵

- ۱) ۱٫۱۸ ۲) ۱٫۲۲ ۳) ۱٫۳۵ ۴) ۱٫۴۸

۴۴. تعداد مول‌های موجود در ۱۱٫۲ گرم آهن، چند برابر تعداد مول‌های موجود در ۰٫۶۴ گرم مس است؟ $(Fe = ۵۶, Cu = ۶۴ g \cdot mol^{-1})$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) $\frac{1}{20}$ ۲) $\frac{1}{10}$ ۳) ۱۰ ۴) ۲۰

۴۵. اگر ۰٫۵ متر سیم آهن، ۱٫۴ گرم جرم داشته باشد، چند متر از سیم آهنی باید برداشت تا جرم آن برابر یک مول آهن باشد؟ $(Fe = ۵۶)$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) ۱۰ ۲) ۱۵ ۳) ۲۰ ۴) ۲۵

۴۶. ۰٫۱ مول کلسیم و ۰٫۲ مول نئون از نظر جرم (بر حسب گرم) و نیز از لحاظ عده اتم‌ها به ترتیب چگونه‌اند؟ $(Ca = ۴۰, Ne = ۲۰ g \cdot mol^{-1})$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) متفاوت - متفاوت ۲) متفاوت - یکسان ۳) یکسان - متفاوت ۴) یکسان - یکسان

۴۷. 3.01×10^{21} مولکول فسفر سفید (P_4) چند گرم دارد؟ $(P = ۳۱ g \cdot mol^{-1})$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) ۱٫۲۴ ۲) ۰٫۳۱ ۳) ۰٫۶۲ ۴) ۱۲٫۴

۴۸. دو متر سیم مسی ۶٫۴ گرم دارد. یک سانتی‌متر از این سیم دارای چند اتم مس است؟ $(Cu = ۶۴ g \cdot mol^{-1})$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) 3.01×10^{20} ۲) 6.02×10^{21} ۳) 1.204×10^{21} ۴) 3.011×10^{23}

۴۹. ۰٫۲ مول آهن چند گرم جرم و چند اتم آهن را در بردارد؟ $(Fe = ۵۶ g \cdot mol^{-1})$ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) ۱۲٫۰۴، ۱٫۱۲ ۲) ۶٫۰۲، ۱٫۱۲ ۳) ۱۲٫۰۴، ۱۱٫۲ ۴) ۶٫۰۲، ۱۱٫۲

۵۰. ۰٫۵ مول از کدام ترکیب زیر دارای بیشترین تعداد اتم است؟ متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) Cl_4 ۲) O_3 ۳) CCl_4 ۴) KNO_3

۵۱. در یک گرم از کدام ذرات زیر تعداد اتم‌ها بیشتر است؟ متوسط - متنا - ۱۳۹۱

- ۱) $C = ۱۲$ ۲) $S = ۳۲$ ۳) $Fe = ۵۶$ ۴) $Mg = ۲۴$

۵۲. در کدام گونه تفاوت نوترون و الکترون بیش تر است؟
- ۱) ۵ ۲) ۴ ۳) ۳٫۲۵ ۴) ۱٫۲۵

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۳. در یک اتم فرضی تعداد نوترون‌ها دو برابر تعداد الکترون‌ها است. اگر این اتم با گرفتن دو الکترون ساختار الکترونی Ar را پیدا کند عدد جرمی آن کدام است؟
- ۱) ${}_{15}^{31}P^{3-}$ ۲) ${}_{20}^{40}Ca^{2+}$ ۳) ${}_{8}^{16}O$ ۴) ${}_{18}^{40}Ar$

۵۴. در یک اتم فرضی تعداد نوترون‌ها دو برابر تعداد الکترون‌ها است. اگر این اتم با گرفتن دو الکترون ساختار الکترونی Ar را پیدا کند عدد جرمی آن کدام است؟

- ۱) ۳۲ ۲) ۵۴ ۳) ۴۸ ۴) ۲۴

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۵. اگر یون XH_4^+ دارای ۱۰ الکترون باشد، عدد اتمی عنصر X چند است؟

- ۱) ۸ ۲) ۷ ۳) ۶ ۴) ۵

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۶. کدام مطلب درباره‌ی «اتمی با ۱۷ الکترون و ۲۰ نوترون» نادرست است؟

- ۱) دارای ۳۴ ذره‌ی زیراتمی باردار است. ۲) هسته‌ی این اتم دارای ۳۷ ذره‌ی درون هسته‌ای است.

- ۳) نسبت تعداد نوترون‌ها به پروتون‌های آن از ۱٫۵ کم تر است. ۴) با اتمی که عدد جرمی آن ۴۰ و دارای ۲۰ الکترون می‌باشد، ایزوتوپ است.

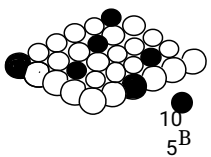
متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۷. با توجه به ایزوتوپ‌های اکسیژن، در یک نمونه‌ی طبیعی گاز اکسیژن، چند نوع مولکول اکسیژن می‌توان یافت؟

- ۱) ۳ ۲) ۴ ۳) ۵ ۴) ۶

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۸. با توجه به شکل روبه‌رو، فراوانی برابر درصد و جرم اتمی میانگین بور است.

- ۱) ${}_{5}^{11}B$ ، ۸۰، ۲۰ ۲) ${}_{5}^{10}B$ ، ۲۰، ۸۰

- ۳) ${}_{5}^{11}B$ ، ۲۰، ۸۰ ۴) ${}_{5}^{10}B$ ، ۸۰، ۲۰

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

۵۹. ترکیب درصد ایزوتوپ‌های پایدار استرانسیم به قرار زیر است. جرم اتمی استرانسیم کدام است؟ (المپیاد ۱۳۷۹)

${}^{88}Sr : \% ۰٫۵۶$ ، ${}^{8۶}Sr : \% ۹٫۸۶$ ، ${}^{۸۷}Sr : \% ۷٫۰۰$ ، ${}^{۸۴}Sr : \% ۸۲٫۵۸$

- ۱) ۸۸ ۲) ۸۶ ۳) ۸۲٫۵۸ ۴) ۸۷٫۷۱

۶۰. در بخش مریی طیف نشری خطی هیدروژن، چهار خط طیفی با طول موج‌های ۴۱۰، ۴۳۴، ۴۸۶ و ۶۵۶ نانومتر دیده می‌شود. خط طیفی ۴۳۴ نانومتر مربوط به کدام انتقال الکترونی است؟

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

- ۱) $n = ۳ \rightarrow n = ۲$ ۲) $n = ۵ \rightarrow n = ۲$ ۳) $n = ۴ \rightarrow n = ۲$ ۴) $n = ۶ \rightarrow n = ۲$

۶۱. اگر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌های اتم عنصر A برابر ۹ باشد، عدد اتمی عنصر A و شمار الکترون‌های لایه‌ی ظرفیت اتم آن کدامند؟ (عددها از راست به چپ بخوانید).

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۸۷

- ۱) ۳، ۳۱ ۲) ۵، ۳۱ ۳) ۳، ۳۳ ۴) ۵، ۳۳

۶۲. اگر عدد جرمی عنصر M برابر ۱۰۶ و تفاوت شمار نوترون‌های آن با شمار پروتون‌های آن برابر ۱۴ باشد، عدد اتمی این عنصر و شمار الکترون‌های بیرونی‌ترین زیرلایه‌ی یون M^{2+} کدامند؟ (عددها را از راست به چپ بخوانید).

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

- ۱) ۸، ۴۸ ۲) ۶، ۴۶ ۳) ۸، ۴۶ ۴) ۶، ۴۸

۶۳. نسبت شمار الکترون‌های اتم Cu که عددهای کوانتومی $l = ۲$ دارند به شمار الکترون‌هایی که عدد کوانتومی $l = ۱$ دارند، کدام است؟ (با کمی تغییر)

متوسط-متنا- ۱۳۹۶

- ۱) $\frac{۳}{۴}$ ۲) $\frac{۵}{۶}$ ۳) $\frac{۵}{۳}$ ۴) $\frac{۱}{۵}$

۶۴. باتوجه به داده‌های جدول زیر، جرم مولکولی ترکیب X_3A_4 چند amu است؟ (عدد جرمی را برابر جرم اتمی با یکای amu در نظر بگیرید).

متوسط - خارج از کشور - ۱۳۹۵

ایزوتوپ	^{45}A	^{47}A	^{35}X	^{37}X
درصد فراوانی	۱۰	۹۰	۲۰	۸۰

۱۸۸٫۷ (۴)

۱۹۸٫۵ (۳)

۲۰۳٫۴ (۲)

۲۱۳٫۶ (۱)

۶۵. اتمی با عدد اتمی ۲۹ دارای سه ایزوتوپ با تعداد نوترون‌های ۳۴، ۳۵ و x می‌باشد. اگر درصد فراوانی آن‌ها به ترتیب ۵۰، ۳۰ و ۲۰ و جرم اتمی میانگین آن‌ها برابر ۶۳٫۹ باشد، x کدام است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۳۸ (۴)

۳۷ (۳)

۳۶ (۲)

۳۴ (۱)

۶۶. اگر تفاوت نوترون‌ها با عدد اتمی در یون تک‌اتمی $^{69}M^{2+}$ برابر ۱۳ باشد، تعداد الکترون‌های M و آرایش الکترونی لایه‌ی ظرفیت M^{2+} کدام می‌باشد؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

$3d^8 4s^2, 28$ (۴)

$3d^9, 29$ (۳)

$3d^8, 28$ (۲)

$3d^1 4s^1, 29$ (۱)

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۶۷. کدام عبارت درباره‌ی خورشید نادرست است؟

(۱) خورشید نزدیک‌ترین ستاره به ماست.

(۲) انرژی گرمایی و نورانی خیره‌کننده‌ی خورشید حاصل واکنش‌های هسته‌ای است که در آن هیدروژن به هلیوم تبدیل می‌شود.

(۳) در هر ثانیه ۵ میلیون تن از جرم خورشید کاسته می‌شود و $10^{26} \times 4/5$ ژول انرژی آزاد می‌شود.

(۴) هر چه دمای ستاره بیش‌تر باشد، شرایط تشکیل عنصرهای سبک‌تر فراهم می‌شود.

۶۸. خورشید روزانه 10^{22} ژول انرژی به سوی زمین گسیل می‌دارد. در یک سال، خورشید چند ژول انرژی به سوی زمین گسیل می‌دارد و سالانه چند گرم از جرم خورشید کاسته می‌شود؟ (سال را ۳۶۵ روز در نظر بگیرید)

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

$4,05 \times 10^{10} - 3,65 \times 10^{24}$ (۲)

$4,05 \times 10^7 - 3,65 \times 10^{24}$ (۱)

$3,25 \times 10^8 - 3,65 \times 10^{22}$ (۴)

$3,25 \times 10^9 - 3,65 \times 10^{24}$ (۳)

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۶۹. چند مورد از مطالب زیر نادرست است؟

(آ) هسته رادیوایزوتوپ‌ها ناپایدارند و با گذشت زمان متلاشی می‌شود.

(ب) اغلب هسته‌هایی که نسبت شمار پروتون به نوترون‌های آنها برابر یا بیش از ۱٫۵ باشد پرتوزا و ناپایدارند.

(پ) درصد فراوانی ایزوتوپ هیدروژن (3H) در طبیعت ناچیز و نیم عمر آن کمی بیش از ۱۲ سال است.

(ت) هیدروژن دارای چهار ایزوتوپ ساختگی و ناپایدار است.

۴ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۰. در مطالب زیر چند عبارت درست بیان نشده است؟

(آ) ایزوتوپ پرتوزا و پایدار را رادیوایزوتوپ می‌نامند.

(ب) فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ منیزیم از بقیه ایزوتوپ‌های آن بیش‌تر است.

(پ) عدد جرمی ایزوتوپ فراوان‌تر لیتیم از دو برابر عدد اتمی آن یک واحد بیش‌تر است.

(ت) جرم اتمی میانگین ایزوتوپ‌های لیتیم ۶٫۹۴ است که به جرم ایزوتوپ فراوان‌تر آن نزدیک‌تر است.

(ث) هرچه درصد فراوانی ایزوتوپی در طبیعت بیش‌تر باشد نیم عمر آن بیش‌تر است.

۴ (۴)

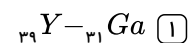
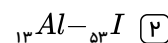
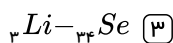
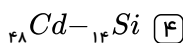
۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۷۱. اگر در یون A^{2+} عدد جرمی برابر ۴۰ و تعداد نوترون‌های آن برابر ۲۱ باشد. این اتم هم‌دوره با عنصر و هم‌گروه با عنصر می‌باشد.

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) ${}^1_1H > {}^2_1H > {}^3_1H$ نیم عمر
 ۲) ${}^3_1H > {}^2_1H > {}^1_1H$ پایداری
 ۳) ${}^4_1H > {}^5_1H > {}^6_1H$ درصد فراوانی
 ۴) ${}^7_1H > {}^4_1H > {}^3_1H$ تعداد نوترون

۷۳. اگر تعداد الکترون‌های یون X^{2+} برابر با شماره گروه گاز نجیب باشد، چه تعداد از گونه‌های زیر را می‌توان به عنوان ایزوتوپ‌های عنصر X در نظر گرفت؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) ۱
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴
- ${}^{32}_{16}B$, ${}^{24}_{21}C$, ${}^{41}_{20}A$, ${}^{40}_{20}E^{2+}$, ${}^{42}_{20}D$, ${}^{33}_{16}F$

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۴. اگر به یک اتم ${}^{26}_{12}Mg$ دو پروتون اضافه کنیم، به تبدیل می‌شود.

- ۱) ${}^{28}_{14}X^{2+}$
 ۲) ${}^{27}_{14}X^{2-}$
 ۳) ${}^{26}_{14}X$
 ۴) ${}^{28}_{14}X^{2-}$

۷۵. تعداد نوترون‌های اتم ${}^{18}_8O$ اتم ${}^{19}_9F$ بوده و تعداد الکترون‌های ${}^{40}_{20}Ca^{2+}$ از عدد جرمی ${}^{31}_{15}P$ می‌باشد.

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

- ۱) برابر - بیش تر
 ۲) کم تر از - بیش تر
 ۳) بیش تر از - کم تر
 ۴) برابر - کم تر

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۶. همه‌ی مطالب زیر صحیح هستند به جز:

- ۱) از ۱۱۸ عنصر شناخته شده تقریباً ۷۸٪ عنصر در طبیعت یافت می‌شود.
 ۲) تکنسیم نخستین عنصری بود که در واکنشگاه هسته‌ای ساخته شد.
 ۳) اورانیوم شناخته شده‌ترین فلز پرتوزایی است که ایزوتوپ‌های آن به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می‌رود.
 ۴) رادیو ایزوتوپ‌های تولید شده در ایران، تکنسیم و رادیوایزوتوپی از فسفر می‌باشد.

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۷. یک «amu» تقریباً معادل چند گرم است؟

- ۱) $\frac{1}{2000}$
 ۲) 6.02×10^{23}
 ۳) 1.66×10^{-24}
 ۴) ۱

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۸. باتوجه به جدول مقابل جرم اتمی لیتیم (7_3Li) به تقریب چند amu است؟

نام ذره	جرم (amu)
الکترون	۰٫۰۰۰۵
پروتون	۱٫۰۰۷۳
نوترون	۱٫۰۰۸۷

- ۱) ۶٫۹۴
 ۲) ۷٫۰۵۸۲
 ۳) ۷
 ۴) ۶٫۶۴

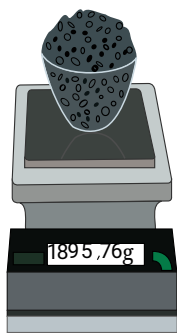
متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۷۹. چند مورد از عبارات زیر درست است؟

- (آ) شمارش تک تک دانه‌های خاکشیر کاری دشوار، وقت گیر و اغلب انجام نشدنی است.
 (ب) دانشمندان با استفاده از دستگاه طیف‌سنج جرمی، جرم اتم‌ها را به طور تقریبی اندازه‌گیری می‌کنند.
 (پ) نقش N_A در شیمی مانند نقش شانه در شمارش تعداد تخم‌مرغ‌ها است.
 (ت) $1\text{amu} = 1.66 \times 10^{-24}\text{g}$ می‌باشد.
 (ث) اتم‌ها به طور باورنکردنی ریز هستند طوری که نمی‌توان با هیچ دستگاهی و شمارش تک تک آن‌ها شمار آن‌ها را به دست آورد.
- ۱) ۵
 ۲) ۲
 ۳) ۳
 ۴) ۴

۸۰. اگر جرم هر مهره ۴٫۲۹ گرم باشد برآورد کنید. در این ظرف چند مهره وجود دارد؟ (جرم ظرف = ۴۵۰٫۳g)

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۱) ۳۵۳

۲) ۴۲۰

۳) ۳۳۷

۴) ۳۷۳

متوسط - متنا - ۱۳۹۶

۸۱. تعداد مولکولها در ۰٫۵۶ گرم گاز کربن مونواکسید برابر تعداد مولکولها در چند گرم گاز متان است؟

($H = 1, C = 12, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

۱) ۲

۲) ۰٫۵

۳) ۰٫۳۲

۴) ۰٫۴۵

۸۲. اگر تفاوت شمار الکترونها و نوترونهای یون تک‌اتمی ${}^{99}X^{3-}$ برابر ۱۰ باشد، در بیرونی‌ترین زیرلایه اتم آن الکترون جای دارد و

متوسط - خارج از کشور - ۱۳۹۷

عدد اتمی عنصر X برابر است.

۱) ۳۱٫۳

۲) ۳۳٫۳

۳) ۳۱٫۵

۴) ۳۳٫۵

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

۸۳. در گونه ${}^{99}X^{3+}$ تفاوت تعداد نوترونها و الکترونها برابر ۱۸ است. تعداد الکترونهای یون X^{2+} کدام است؟

۱) ۳۴

۲) ۲۸

۳) ۳۲

۴) ۳۰

۸۴. کدام دو عبارت درست هستند؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

الف) ${}^1_0n, {}^1_+P, {}^0_{-1}e$ به ترتیب نمادهای نوترون، پروتون و الکترون هستند.

ب) در اتمهای ${}^{23}_{11}Na$ و ${}^{16}_8O$ اختلاف نوترونها و پروتونها برابر صفر است.

پ) در نماد مربوط به ذره‌های زیراتمی، عددهای سمت چپ از پایین به بالا به ترتیب بار نسبی و جرم نسبی ذره را مشخص می‌کنند.

ت) اگر عدد جرمی عنصر A برابر ۶۵ و اختلاف شمار الکترونها و نوترونهای یون A^{2+} برابر ۷ باشد، این عنصر دارای ۳۰ نوترون است.

۱) الف و ب

۲) پ و ت

۳) الف و پ

۴) ب و ت

۸۵. در کدام گزینه جاهای خالی به درستی پر شده است؟

الف) تعداد مولها در ۲٫۷ گرم فلز آلومینیوم (Al) ۲ گرم گاز آرگون (Ar) است.)

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

($Ar = 40 g \cdot mol^{-1}$ $Al = 27 g \cdot mol^{-1}$)

ب) شمار اتمها در a گرم سدیم از شمار اتمها در a گرم بیشتر است.

پ) ۴ مول گرافیت ($C = 12 g \cdot mol^{-1}$) جرمی معادل گرم دارد.

۱) نصف - لیتیم - ۳

۲) دو برابر - لیتیم - ۳

۳) نصف - پتاسیم - ۴۸

۴) دو برابر - پتاسیم - ۴۸

۸۶. تعداد اتمها در ۲ گرم گاز اکسیژن (O_2) برابر تعداد مولکولها در ۸ گرم XO_2 است. جرم اتمی X کدام است؟ ($O = 16 g \cdot mol^{-1}$)

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

۱) ۱۴

۲) ۱۲

۳) ۲۸

۴) ۳۲

۸۷. درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین تر نئون و درصد فراوانی ایزوتوپ سبکتر نئون است. اگر ${}^{20}_{10}Ne$ دارای دو ایزوتوپ باشد

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

که در یکی از آنها $N = P$ و در دیگری $N = P + 2$ باشد، جرم اتمی میانگین ${}^{20}_{10}Ne$ برابر $21,4 amu$ خواهد شد.

۱) ۴۰ - ۶۰

۲) ۴۰ - ۶۰

۳) ۳۰ - ۷۰

۴) ۳۰ - ۷۰

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

- (الف) تفاوت جرم اتم‌های یک عنصر، به تعداد نوترون‌های موجود در هستهٔ اتم آن عنصر وابسته است.
 (ب) ایزوتوپ‌های ناپایدار پرتوزا بر اثر تلاشی علاوه بر ذره‌های کم‌انرژی، مقدار زیادی انرژی نیز آزاد می‌کنند.
 (پ) در اغلب ایزوتوپ‌های ناپایدار نسبت عدد اتمی به عدد جرمی برابر یا بزرگتر از ۸/۰ است.
 (ت) فراوانی همهٔ ایزوتوپ‌های یک عنصر در طبیعت یکسان است.

۴ (۱) ۳ (۲) ۲ (۳) ۱ (۴)

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

۸۹. چند مورد از عبارات زیر نادرست است؟

- (الف) ایزوتوپ‌های X_{50}^{48} ، X_{50}^{49} ، X_{50}^{50} مربوط به یک عنصر هستند که فقط یکی از آنها پرتوزاست.
 (ب) همهٔ اتم‌های هیدروژن در یک نمونه طبیعی آن خواص شیمیایی یکسانی دارند.
 (پ) در تمام ایزوتوپ‌های Mg، مجموع تعداد ذره‌های زیر اتمی، با یکدیگر برابر هستند.

(ت) در میان ایزوتوپ‌های لیتیم و منیزیم، حداکثر تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها در لیتیم $\frac{1}{3}$ عدد اتمی و در منیزیم $\frac{1}{6}$ عدد اتمی آن است.

۱ (۱) ۲ (۲) ۳ (۳) ۴ (۴)

۹۰. در اتم X ، ۹۶ ذرهٔ زیراتمی وجود دارد، اگر نسبت شمار ذرات زیراتمی درون هستهٔ این اتم $\frac{6}{5}$ باشد، نماد این عنصر کدام یک از گزینه‌های زیر

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

است؟

۱ (۱) ${}_{30}^{96}x$ ۲ (۲) ${}_{90}^{66}x$ ۳ (۳) ${}_{30}^{66}x$ ۴ (۴) ${}_{60}^{96}x$

۹۱. تعداد اتم‌های موجود در ۳۲۰ گرم گاز اکسیژن با تعداد اتم‌های هیدروژن موجود در چند گرم CH_3OH برابر است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۸

$$(C = 12, O = 16, H = 1 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

۱ (۱) ۱۶۰ ۲ (۲) ۳۲۰ ۳ (۳) ۴۸۰ ۴ (۴) ۶۴۰

۹۲. عنصر فرضی X دارای دو ایزوتوپ سبک و سنگین با جرم‌های 14 amu و 16 amu و جرم اتمی میانگین 14.2 amu است. نسبت شمار

متوسط - سراسری - ۱۳۹۸

اتم‌های ایزوتوپ سنگین به سبک، در آن کدام است؟

۱ (۱) $\frac{1}{8}$ ۲ (۲) $\frac{1}{9}$ ۳ (۳) $\frac{1}{10}$ ۴ (۴) $\frac{1}{11}$

۹۳. اگر در تبدیل هسته‌ای: ${}^1_1H + {}^1_0n \rightarrow {}^{16}_8O$ ، افت جرم به اندازهٔ $1.4 \times 10^{-4} \text{ g}$ اتفاق بیافتد، با تولید 32 g گاز اکسیژن در یک ستاره،

متوسط - سراسری - ۱۳۹۸

به تقریب چند کیلوژول انرژی آزاد می‌شود؟ ($O = 16 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

۱ (۱) 1.26×10^7 ۲ (۲) 1.26×10^{10} ۳ (۳) 2.52×10^7 ۴ (۴) 2.52×10^{10}

۹۴. اگر اتم عنصری دارای ۱۷ الکترون با عدد کوانتومی $l = 1$ باشد، آخرین زیرلایه اشغال شدهٔ اتم آن دارای الکترون است و این عنصر

متوسط - خارج از کشور - ۱۳۹۱

در دورهٔ و گروه جدول تناوبی جای دارد. (گزینه‌ها را از راست به چپ بخوانید) (با تغییر)

۱ (۱) ۵ - چهارم - هفدهم ۲ (۲) ۵ - پنجم - چهاردهم ۳ (۳) ۷ - پنجم - چهاردهم ۴ (۴) ۷ - چهارم - هفدهم

۹۵. در اتم ${}^{22}Ti$ ، الکترون با $l = 1$ وجود دارد و الکترون‌های بیرونی‌ترین زیرلایه دارای عددهای کوانتومی $n = \dots\dots\dots$

متوسط - سراسری - ۱۳۸۷

..... $l = \dots\dots\dots$ هستند. (عددها را از راست به چپ بخوانید) (با تغییر)

۱ (۱) ۱۲ - ۴ ، ۰ ۲ (۲) ۱۲ - ۳ ، ۱ ۳ (۳) ۱۵ - ۴ ، ۰ ۴ (۴) ۱۵ - ۳ ، ۱

۹۶. با توجه به تعریف amu ، اگر جرم مولی A ، 33 برابر جرم یک اتم A به ترتیب چند amu و چند گرم است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(C = 12 \frac{g}{mol})$$

- ۱) $2,6 \times 10^{-23}, 16$ ۲) $2,6 \times 10^{23}, 16$ ۳) $2,2 \times 10^{-24}, 9$ ۴) $2,2 \times 10^{24}, 9$

۹۷. تعداد اتم‌های چند گرم گاز نیتروژن، ده برابر تعداد اتم‌های اکسیژن 112 لیتر گاز گوگرد تری‌اکسید تحت شرایط استاندارد است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(N = 14g \cdot mol^{-1})$$

- ۱) $0,21$ ۲) $2,1$ ۳) $0,93$ ۴) $9,3$

۹۸. تعداد الکترون‌های گونه A^{2-} برابر x و تعداد نوترون‌های آن برابر $y + 2$ می‌باشد، چه تعداد از اتم‌های زیر با اتم A ایزوتوپ هستند؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹ $\frac{x+y}{x-2} B, \frac{x+y}{x+2} C, \frac{x+y+2}{x-2} D, \frac{2x+y}{x+2} E, \frac{x+y+6}{x-2} F$

- ۱) ۱ ۲) ۲ ۳) ۳ ۴) ۴

۹۹. در آرایش الکترونی عنصر ${}_{58}E$ شمار لایه‌هایی که به‌طور کامل از الکترون اشغال شده است، چند برابر زیرلایه‌های 2 الکترونی است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

- ۱) $\frac{1}{2}$ ۲) $\frac{3}{4}$ ۳) $\frac{3}{8}$ ۴) $\frac{3}{7}$

۱۰۰. تعداد اتم‌های هیدروژن موجود در 5 گرم آمونیاک، چند برابر شمار اتم‌های اکسیژن موجود در 8 گرم گوگرد تری‌اکسید است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(N = 14, H = 1, S = 32, O = 16 \frac{g}{mol})$$

- ۱) ۳۰ ۲) ۴۰ ۳) ۲۰ ۴) ۱۰

۱۰۱. در صورتی که N دارای دو ایزوتوپ (${}^{15}N, {}^{14}N$) و هیدروژن نیز دارای دو ایزوتوپ (${}^2H, {}^1H$) باشد، ترکیب NH_3 ، چند مولکول با جرم

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

مولی متفاوت دارد؟

- ۱) ۳ ۲) ۵ ۳) ۴ ۴) ۶

۱۰۲. اگر 4×10^{22} الکترون در تشکیل منیزیم‌اکسید مبادله شود، جرم منیزیم‌اکسید تولیدشده چند گرم است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(Mg = 24, O = 16 \frac{g}{mol})$$

- ۱) $1,7$ ۲) $2,5$ ۳) $1,3$ ۴) $3,1$

۱۰۳. یون X^{2-} دارای 80 الکترون و 122 نوترون است. اتم X با ایزوتوپ است و یکسانی دارند.

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

- ۱) ${}_{82}^{207}X$ - خواص شیمیایی ۲) ${}_{82}^{204}X$ - عدد جرمی ۳) ${}_{78}^{200}X$ - خواص شیمیایی ۴) ${}_{78}^{204}X$ - خواص شیمیایی

۱۰۴. در یک نمونه از گاز اتان aN_A اتم هیدروژن وجود دارد، جرم این نمونه گاز چند گرم است؟ ($C = 12, H = 1 \frac{g}{mol}$)

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

- ۱) $4a$ ۲) $8a$ ۳) $6a$ ۴) $5a$

۱۰۵. تعداد اتم‌های هیدروژن موجود در 5 گرم آمونیاک، چند برابر شمار اتم‌های اکسیژن موجود در 8 گرم گوگرد تری‌اکسید است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(N = 14, H = 1, S = 32, O = 16, g/mol)$$

- ۱) ۳۰ ۲) ۴۰ ۳) ۲۰ ۴) ۱۰

۱۰۶. در صورتی که N دارای دو ایزوتوپ (${}^{15}N$ و ${}^{14}N$) و هیدروژن هم دو ایزوتوپ (2H و 1H) داشته باشد، ترکیب NH_3 ، چند مولکول با

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

جرم مولی متفاوت دارد.

- ۱) ۳ ۲) ۵ ۳) ۴ ۴) ۶

۱۰۷. اگر 4×10^{22} الکترون در تشکیل منیزیم اکسید MgO شرکت کرده باشد، جرم منیزیم اکسید تولید شده چند گرم است؟

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

$$(Mg = 24, O = 16 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1})$$

۳٫۱ (۴)

۱٫۳ (۳)

۲٫۵ (۲)

۱٫۷ (۱)

۱۰۸. یون X^{2-} دارای ۸۰ الکترون و ۱۲۲ نوترون است. اتم X با ایزوتوپ است و یکسانی دارند.

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

۲۰۴ - خواص شیمیایی X (۴)

۲۰۰ - خواص شیمیایی X (۳)

۲۰۴ - عدد جرمی X (۲)

۲۰۷ - خواص شیمیایی X (۱)

۱۰۹. در یک نمونه از گاز اتان aN_A اتم هیدروژن وجود دارد، جرم این نمونه گاز چند گرم است؟ ($C = 12, H = 1 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$)

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

۵a (۴)

۶a (۳)

۸a (۲)

۴a (۱)

۱۱۰. در نمونه‌هایی با جرم برابر از دی‌نیتروژن تترااکسید و فسفر تری کلرید نسبت شمار اتم‌های O در دی‌نیتروژن تترااکسید به شمار اتم‌های Cl در فسفر تری کلرید تقریباً کدام است؟ ($N = 14, O = 16, P = 31, Cl = 35.5 \text{ g/mol}$)

متوسط - متنا - ۱۳۹۹

۲ (۴)

۳ (۳)

۱٫۴ (۲)

۲٫۵ (۱)

۱۱۱. اگر جرم اتمی میانگین عنصری که شامل ۲ ایزوتوپ است برابر ۳۲٫۱ باشد و بدانیم اختلاف تعداد نوترون‌ها و الکترون‌های ایزوتوپ سبک‌تر آن صفر و مجموع تعداد نوترون‌ها و الکترون‌های ایزوتوبی که ۲ واحد از ایزوتوپ دیگر سنگین‌تر است برابر ۳۴ است، درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر چقدر است؟

متوسط - خوشخوان - ۱۳۹۸

۹۰ (۴)

۹۵ (۳)

۱۰ (۲)

۵ (۱)

۱۱۲. عنصری دارای دو ایزوتوپ با جرم‌های ۶۰ و ۶۲ (amu) است و جرم اتمی میانگین آن 60.2 amu است. مقدار X° در 30.1 میلی‌گرم از این عنصر چند مول است؟

متوسط - خوشخوان - ۱۳۹۸

5×10^{-1} (۴)

4.5×10^{-1} (۳)

5×10^{-4} (۲)

4.5×10^{-4} (۱)

۱۱۳. یون A^- دارای ۳۶ الکترون است و تفاوت پروتون‌ها و نوترون‌های آن نیز ۱۰ واحد است. یک میلیارد اتم A تقریباً چه جرمی بر حسب گرم دارد؟

متوسط - خوشخوان - ۱۳۹۸

4.8×10^{34} (۴)

4.8×10^{15} (۳)

1.3×10^{-16} (۲)

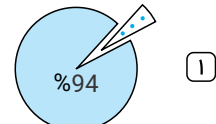
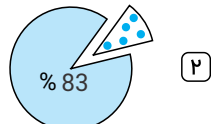
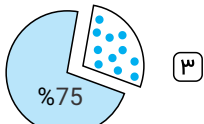
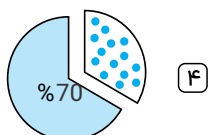
1.3×10^{-13} (۱)

۱۱۴. اگر عنصری دارای دو ایزوتوپ به جرم‌های ۶ و ۷ amu باشد و جرم اتمی میانگین آن 6.94 amu باشد، کدام یک از نمودارهای زیر نسبت فراوانی این دو ایزوتوپ را نشان می‌دهد؟

متوسط - کاهه - ۱۳۹۸

 6 amu

 7 amu

۱۱۵. اگر برای اندازه‌گیری جرم اتم‌ها به جای کربن ۱۲ ($^{12}_6C$)، نیتروژن ۱۴ ($^{14}_7N$) را به کار ببریم و یکای جرم اتمی را $\frac{1}{7}$ آن در نظر بگیریم، آن‌گاه

جرم اتمی $^{56}_{26}Fe$ در این مقیاس جدید چقدر است؟ (جرم اتمی $^{14}_7N$ و $^{56}_{26}Fe$ در مقیاس amu به ترتیب برابر ۱۴٫۰۷ و ۵۵٫۸۵ در نظر بگیرد.)

متوسط - نانوا - ۱۳۹۸

۲۷٫۸۶ (۴)

۲۷٫۹۲ (۳)

۲۸ (۲)

۲۷٫۷۸ (۱)

۱۱۶. در عنصر فرضی X فراوانی ایزوتوپ سنگین و سبک به ترتیب ۲۰٪ است. اگر اختلاف جرم اتمی میانگین با ایزوتوپ سبکتر برابر ۰٫۸ باشد. اختلاف جرم ایزوتوپ سنگین و ایزوتوپ سبک چقدر است؟ (عنصر فقط دارای این دو ایزوتوپ است)

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

۳ (۴)

۴ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۱۱۷. نسبت‌های جرمی با استفاده از دستگاه طیف‌سنج جرمی برای گونه‌های زیر مشخص شده است.

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

جرم یک اتم ^{81}Br بر حسب amu کدام است؟

$$\frac{^{19}F}{^{12}C} = 1,5832, \frac{^{35}Cl}{^{19}F} = 1,8406, \frac{^{81}Br}{^{35}Cl} = 2,3140$$

$\frac{81,02g}{N_A}$ (۴)

$\frac{80,99g}{N_A}$ (۳)

$\frac{80,92g}{N_A}$ (۲)

$\frac{81g}{N_A}$ (۱)

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

۱۱۸. اگر جرم یک اتم به تقریب $3,32 \times 10^{-23}$ گرم باشد در جدول دوره‌های عناصر کدام عنصر زیر می‌تواند وجود داشته باشد؟

۱۸
 Ar
آرگون (۴)

۱۰
 Ne
نون (۳)

۲۰
 Ca
کلسیم (۲)

۵
 B
بور (۱)

۳۹٫۹۵

۲۰٫۱۸

۴۰٫۰۸

۱۰٫۸

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

۱۱۹. اگر جرم $10^{22} \times 12,04$ مولکول O_X برابر $9,6g$ باشد، مقدار X کدام است؟ ($O = 16g \cdot mol^{-1}$)

۱ (۴)

۲ (۳)

۳ (۲)

۶ (۱)

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

۱۲۰. تعداد الکترون‌ها در $7,2$ گرم یون $^{24}Mg^{2+}$ با تعداد نوترون‌ها در چند گرم از ^{56}Fe برابر است؟

۵٫۶ (۴)

۱۱٫۲ (۳)

۲٫۸ (۲)

۴٫۸ (۱)

۱۲۱. مقدار $666amu$ کلسیم کلرید ($CaCl_2$) شامل چند یون است؟ $Ca = 40g \cdot mol^{-1}$ $Cl = 35,5g \cdot mol^{-1}$

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

۲۴ (۴)

۱۸ (۳)

۱۲ (۲)

۶ (۱)

۱۲۲. در یون تک‌اتمی $^{65}A^{2+}$ تفاوت شمار الکترون‌ها و نوترون‌ها ۷ است. اگر تعداد الکترون‌ها با $l = 1$ برابر a و تعداد الکترون‌ها با $n = 3$ را

متوسط - نانو - ۱۳۹۸

برابر b فرض کنیم نسبت $\frac{b}{a}$ در این یون کدام است؟

۲ (۴)

۰٫۵ (۳)

۱٫۵ (۲)

۳ (۱)

۱۲۳. شمار پروتون‌های یون $^{72}M^{2+}$ برابر ۰٫۸ شمار نوترون‌های آن است. عنصر M با کدام عنصر در جدول تناوبی هم‌دوره است و در این یون،

متوسط - سراسری - ۱۳۹۹

چند لایه از الکترون پر شده است؟

$4,16 D$ (۴)

$3,16 D$ (۳)

$4,36 A$ (۲)

$3,36 A$ (۱)

۱۲۴. اگر آلومینیم در واکنش با هریک از گازهای اکسیژن و فلئور، $10^{24} \times 3,01$ الکترون از دست بدهد، نسبت جرم آلومینیم فلئورید تولیدشده

متوسط - سراسری - ۱۳۹۹

به جرم آلومینیم اکسید تولیدشده، به تقریب کدام است؟

($O = 16, F = 19, Al = 27 : g \cdot mol^{-1}$)

۳٫۲۵ (۴)

۲٫۳۵ (۳)

۱٫۶۵ (۲)

۱٫۵۶ (۱)

۱۲۵. عنصر A دارای چهار ایزوتوپ با عدد جرمی ۴۹، ۵۱، ۵۳ و ۵۴ است. اگر مجموع فراوانی دو ایزوتوپ اول ۶۵ و فراوانی ایزوتوپ سوم ۱۵ درصد باشد، درصد فراوانی دو ایزوتوپ اول، به ترتیب از راست به چپ کدامند؟ (عدد جرمی ایزوتوپ‌ها، برابر جرم اتمی آن‌ها و جرم اتمی میانگین برای عنصر

متوسط - سراسری - ۱۳۹۹

A ، برابر $50,95amu$ فرض شود.)

۱۴٫۵، ۵۰٫۵ (۴)

۱۵، ۵۰ (۳)

۱۷٫۵، ۴۷٫۵ (۲)

۲۹٫۵، ۳۵٫۵ (۱)

۱۲۶. دست کم چند میلی‌مول اتم هیدروژن بر اساس رابطه اینشتین باید به انرژی تبدیل شود تا با آن، انرژی لازم برای ذوب کردن ۹۰۰ تن آهن تأمین

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۹۹

شود؟ (انرژی لازم برای ذوب کردن یک گرم آهن را ۲۴۰ ژول در نظر بگیرید. $c = 3 \times 10^8 \text{ m} \cdot \text{s}^{-1}$)

- ۱) ۱٫۲ ۲) ۲٫۴ ۳) ۳٫۶ ۴) ۴٫۸

۱۲۷. منیزیم طبیعی دارای سه ایزوتوپ ^{24}Mg با جرم اتمی ۲۳٫۹۹۹ amu و فراوانی ۷۹ درصد، ^{25}Mg با جرم اتمی ۲۴٫۹۹۹ amu و فراوانی ۱۰ درصد،

درصد، ^{26}Mg با جرم اتمی ۲۵٫۹۸ amu و فراوانی ۱۱ درصد است و فلئوئور تنها به صورت ^{19}F با جرم اتمی ۱۸٫۹۹۹ amu وجود دارد. جرم مولی

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۹۹

منیزیم فلئوئورید طبیعی برابر چند گرم است؟

- ۱) ۶۱٫۸۶ ۲) ۶۲٫۲۸ ۳) ۶۴٫۱۲ ۴) ۶۶٫۴۵

۱۲۸. شمار یون‌های موجود در ۸۴ گرم منیزیم سولفید، چند برابر شمار یون‌های مثبت موجود در ۱۶٫۶ گرم سدیم نیتريد است؟

متوسط- خارج از کشور- ۱۳۹۹

$(N = 14, Na = 23, Mg = 24, S = 32 : g \cdot mol^{-1})$

- ۱) ۰٫۲۷ ۲) ۲٫۵ ۳) ۳٫۷۵ ۴) ۵

۱۲۹. در یون فرضی X^{3-} تفاوت شمار نوترون‌ها و الکترون‌ها ۱۵ است. این یون بوده و اختلاف تعداد نوترون و پروتون

متوسط- ۱۴۰۰ smart-

برابر اختلاف تعداد پروتون و نوترون است.

- ۱) پایدار - ۶ ۲) پایدار - ۵ ۳) ناپایدار - ۶ ۴) ناپایدار - ۵

سخت- خارج از کشور- ۱۳۹۱

۱۳۰. کدام آرایش الکترونی را می‌توان هم به یک اتم خنثی، هم به یک کاتیون و هم به آنیون پایدار نسبت داد؟

- ۱) $1s^2 2s^2 2p^6$ ۲) $1s^2 2s^2 2p^3$ ۳) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2$ ۴) $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^1$

سخت- متنا- ۱۳۹۶

۱۳۱. شمار مول‌ها در ۴٫۸ گرم مس با شمار مول‌ها در چند گرم روی برابر است؟ $(Zn = 65, Cu = 64 g \cdot mol^{-1})$

- ۱) ۴٫۸۷۵ ۲) ۴٫۶۴۵ ۳) ۴٫۷۶۵ ۴) ۴٫۹۲۵

سخت- متنا- ۱۳۹۶

۱۳۲. تعداد مول در ۳ گرم منیزیم سولفات با چند گرم آهن برابر است؟

$(Fe = 56, O = 16, S = 32, Mg = 24, g \cdot mol^{-1})$

- ۱) ۸٫۴ ۲) ۱٫۳۹ ۳) $1,5 \times 6,022 \times 10^{23}$ ۴) ۱٫۴

۱۳۳. در جرم‌های برابر از کدام دو ماده زیر، تعداد اتم‌ها برابر است؟

سخت- متنا- ۱۳۹۶

$(O = 16, H = 1, S = 32, C = 12, N = 14 : g \cdot mol^{-1})$

۱- NO ۲- N_2S ۳- N_2 ۴- CO

- ۱) آوب ۲) پوت ۳) آوت ۴) بوب

سخت- متنا- ۱۳۹۶

۱۳۴. اگر $10^{20} \times 37.01$ اتم در یک عنصر، ۲۰ میلی‌گرم جرم داشته باشد، جرم اتمی آن کدام است؟

- ۱) ۴۰ ۲) ۵۶ ۳) ۶۰ ۴) ۶۵

۱۳۵. در ۰٫۰۰۹ میلی‌گرم آب، 37.011×10^{23} عدد مولکول آب وجود دارد. n کدام عدد است؟ $(H_2O = 18 : g \cdot mol^{-1})$

سخت- متنا- ۱۳۹۶

- ۱) ۱۷ ۲) ۱۹ ۳) ۲۰ ۴) ۲۱

۱۳۶. اگر در ۳ گرم گاز هیدروژن $10^{23} \times x$ عدد مولکول از آن وجود داشته باشد، x کدام عدد است؟ $(H = 1, g \cdot mol^{-1})$

سخت- متنا- ۱۳۹۱

- ۱) ۳٫۰۱۱ ۲) ۴٫۰۳ ۳) ۶٫۰۲۲ ۴) ۹٫۰۳

۱۳۷. اگر یک واحد کربنی معادل 1.66×10^{-24} گرم و جرم یک اتم کربن - ۱۲، برابر با 1.66×10^{-23} گرم باشد، x کدام عدد است؟

سخت- متنا- ۱۳۹۱

- ۱) ۱۲ ۲) ۰٫۱ ۳) ۱٫۲ ۴) ۱۰

۱۳۸. در یک اتم تعداد نوترون‌ها ۲۵، برابر تعداد الکترون‌ها است. اگر این اتم با ${}_{18}^{40}\text{Ar}$ هم الکترون شود، عدد جرمی آن کدام است؟

- ۱) ۳۲ ۲) ۳۸ ۳) ۳۴ ۴) ۳۶

۱۳۹. اکسیژن سه ایزوتوپ $({}_{8}^{16}\text{O}, {}_{8}^{17}\text{O}, {}_{8}^{18}\text{O})$ و هیدروژن نیز سه ایزوتوپ $({}_{1}^1\text{H}, {}_{1}^2\text{H}, {}_{1}^3\text{H})$ دارد. با توجه به تعداد ایزوتوپ‌های این دو عنصر، در یک نمونه‌ی طبیعی آب چند نوع مولکول آب می‌توان یافت؟

- ۱) ۱۸ ۲) ۱۶ ۳) ۴ ۴) ۸

۱۴۰. کربن دارای دو ایزوتوپ $({}_{6}^{12}\text{C}, {}_{6}^{13}\text{C})$ و اکسیژن نیز سه ایزوتوپ $({}_{8}^{16}\text{O}, {}_{8}^{17}\text{O}, {}_{8}^{18}\text{O})$ دارد. با توجه به تعداد ایزوتوپ‌های این دو عنصر، در یک نمونه‌ی طبیعی گاز کربن دی‌اکسید، چند نوع مولکول کربن دی‌اکسید می‌توان یافت؟

- ۱) ۱۰ ۲) ۱۲ ۳) ۱۴ ۴) ۱۶

۱۴۱. اگر جرم یک اتم اکسیژن ۱٫۳۳ برابر جرم یک اتم کربن و جرم یک اتم کلسیم ۲٫۵ برابر جرم یک اتم اکسیژن باشد، جرم CaO چند برابر جرم یک اتم کربن است؟

- ۱) ۴٫۶۵۵ ۲) ۳٫۶۵۵ ۳) ۳٫۶۶۶ ۴) ۳٫۵۵۶

۱۴۲. نقره دارای دو ایزوتوپ طبیعی با جرم‌های ۱۰۶٫۹۱ و ۱۰۸٫۹۰ واحد جرم اتمی است. با توجه به این که جرم اتمی میانگین نقره برابر ۱۰۷٫۸۷ واحد جرم اتمی است، درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین‌تر آن به تقریب کدام است؟

- ۱) ۳۷٫۲۵ ۲) ۳۹٫۴۲ ۳) ۴۸٫۲۴ ۴) ۴۷٫۲۵

۱۴۳. عنصر بور در طبیعت دارای دو ایزوتوپ ${}^1_0\text{B}$ و ${}^{11}_5\text{B}$ است، اگر جرم اتمی میانگین بور ۱۰٫۸ باشد، درصد فراوانی ${}^1_0\text{B}$ و ${}^{11}_5\text{B}$ به ترتیب کدام است؟

- ۱) ۴۰ و ۶۰ ۲) ۸۰ و ۲۰ ۳) ۶۰ و ۴۰ ۴) ۲۰ و ۸۰

۱۴۴. عنصر X دارای دو ایزوتوپ طبیعی ${}^{37}X$ و ${}^A X$ با جرم اتمی میانگین ۳۵٫۵ است. اگر درصد فراوانی ${}^{37}X$ برابر ۲۵٪ باشد، مقدار A کدام است؟

- ۱) ۳۸ ۲) ۳۴ ۳) ۳۵ ۴) ۳۶

۱۴۵. اتم X دارای ۳ ایزوتوپ ${}_{12}^a X$ ، ${}_{12}^{a+1} X$ و ${}_{12}^{a+2} X$ می‌باشد. در صورتی که درصد فراوانی آن‌ها به ترتیب برابر ۲۰٫۷۰ و ۱۰ و جرم اتمی میانگین اتم X برابر ۲۴٫۴ amu باشد، در ایزوتوپ سنگین‌تر چند نوترون وجود دارد؟

- ۱) ۱۲ ۲) ۱۳ ۳) ۱۴ ۴) ۱۵

۱۴۶. یون X^{-} دارای ۳۶ الکترون است. در صورتی که در یکی از ایزوتوپ‌های عنصر X با فراوانی ۹۰٪ رابطه‌ی $A = \frac{16}{7}Z$ برقرار باشد و در ایزوتوپ دیگر اختلاف پروتون و نوترون ۹ باشد، جرم اتمی میانگین عنصر X چند است؟ (A : عدد جرمی، Z : عدد اتمی)

- ۱) ۷۹٫۱ ۲) ۷۹٫۲ ۳) ۷۹٫۹ ۴) ۷۹٫۵

۱۴۷. در کدام دو گونه‌ی شیمیایی زیر، شمار الکترون‌های زیرلایه‌ی $3d$ در یک گونه دو برابر شمار الکترون‌های زیرلایه‌ی $3d$ گونه‌ی دیگری است و تفاوت شمار الکترون‌های آنها برابر ۵ است؟

- ۱) ${}_{26}A$ ، ${}_{25}Y^{3+}$ ۲) ${}_{30}D^{2+}$ ، ${}_{33}X$ ۳) ${}_{26}A$ ، ${}_{33}X^{2+}$ ۴) ${}_{30}D^{2+}$ ، ${}_{25}Y$

۱۴۸. عنصری دارای دو ایزوتوپ ${}_{17}^A X$ و ${}_{17}^{A+2} X$ است. اگر تعداد نوترون‌های ${}^A X^{-}$ با تعداد الکترون‌های آن برابر باشد و جرم اتمی میانگین عنصر X برابر ۳۵٫۷۵ باشد، درصد فراوانی ایزوتوپ سبک‌تر کدام است؟

- ۱) ۲۵ ۲) ۳۷٫۵ ۳) ۶۲٫۵ ۴) ۷۵

۱۴۹. اگر تفاوت شمار الکترون‌ها با شمار نوترون‌ها در یون تک‌ایونی ${}_{93}^{235}\text{U}^{+}$ باشد، عدد اتمی این عنصر کدام است و در کدام ردیف از جدول تناوبی قرار دارد؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

۴۳ - پنجم (۴)

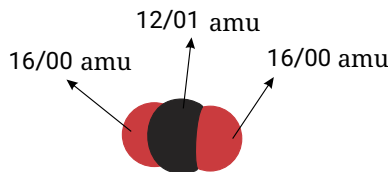
۴۱ - پنجم (۳)

۵۲ - ششم (۲)

۵۱ - ششم (۱)

۱۵۰. دانش‌آموزی با استفاده از مدل فضاپرکن مطابق شکل زیر توانست، جرم یک مولکول از آن را برحسب «amu» به درستی محاسبه کند. این عدد برابر با می‌باشد. و جرم یک مول از مولکول آن برحسب amu می‌باشد.

سخت-متنا- ۱۳۹۶

$$26,49 \times 10^{24} - 44,01 \quad (۴)$$

$$44,01 - 26,49 \times 10^{24} \quad (۳)$$

$$26,49 \times 10^{24} - 44,05 \quad (۲)$$

$$44,05 - 26,49 \times 10^{24} \quad (۱)$$

۱۵۱. اگر گرمای حاصل از سوختن ۰٫۵ گرم گاز متان برابر ۲۸٫۲ کیلوژول باشد، گرمای حاصل در واکنش هسته‌ای یک گرم از هسته‌های ایزوتوپ هیدروژن (${}^2_1\text{H}$) و تولید ۰٫۹۹ گرم هسته هلیوم، معادل سوختن چند کیلوگرم گاز متان است؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

$$1,5 \times 10^5 \quad (۴)$$

$$0,15 \times 10^3 \quad (۳)$$

$$1,5 \times 10^3 \quad (۲)$$

$$15 \times 10^3 \quad (۱)$$

سخت-متنا- ۱۳۹۶

۱۵۲. ${}^{22}_{10}\text{F}_n$ مولکول SF_n ، ۲۹٫۲ گرم جرم دارد. n کدام است؟

$$(F = 19, S = 32 : g \cdot mol^{-1})$$

$$8 \quad (۴)$$

$$6 \quad (۳)$$

$$4 \quad (۲)$$

$$2 \quad (۱)$$

۱۵۳. جرم یک ماده‌ی پرتوزا در هر ۲۰ دقیقه نصف می‌شود. اگر جرم اولیه این ماده ۰٫۸ گرم باشد پس از یک ساعت چند گرم از این ماده باقی خواهد ماند؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

$$0,025 \quad (۴)$$

$$0,02 \quad (۳)$$

$$0,1 \quad (۲)$$

$$0,2 \quad (۱)$$

۱۵۴. در هر ساعت جرم یک ماده پرتوزا نصف می‌شود. اگر جرم ماده ۱ گرم باشد برای تجزیه ۹۳٫۷۵٪ از این ماده، چند ساعت زمان لازم است؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

$$8 \quad (۴)$$

$$10 \quad (۳)$$

$$5 \quad (۲)$$

$$4 \quad (۱)$$

۱۵۵. در یون X^+ مجموع تعداد الکترون‌ها و نوترون‌ها برابر ۳۸ و تفاوت آن‌ها برابر ۲ است. رنگ شعله‌ی عنصر Y که هم‌دوره‌ی X بوده و عدد یکان عدد اتمی آن با X یکسان است، چیست؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

بنفش (۴)

سرخ (۳)

سبز (۲)

زرد (۱)

۱۵۶. اگر فرض کنیم در یک ماده در هر نیم ساعت، تعداد هسته‌های یک ماده پرتوزا، $\frac{1}{3}$ برابر می‌شود. اگر پس از ۲ ساعت، تعداد هسته‌های این ماده به ۱۰۰۰ عدد رسیده باشد، تعداد هسته‌های اولیه این ماده کدام است؟

سخت-متنا- ۱۳۹۶

$$40500 \quad (۴)$$

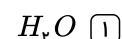
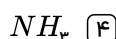
$$243000 \quad (۳)$$

$$162000 \quad (۲)$$

$$81000 \quad (۱)$$

سخت-متنا- ۱۳۹۶

۱۵۷. نسبت تعداد جفت الکترون ناپیوندی به جفت الکترون پیوندی در کدام مولکول بیش تر است؟

۱۵۸. با توجه به شکل زیر که دو پرتو الکترومغناطیس را نشان می‌دهد، چند مورد از عبارات زیر درست می‌باشد؟

سخت-متنا- ۱۳۹۸

(۱) پرتو A می‌تواند یک پرتو فروسرخ باشد.

(۲) اگر طول موج پرتو A ، ۶۰۰ نانومتر باشد، پرتو B را نمی‌توان با چشم مشاهده کرد.

(۳) اگر پرتو A به رنگ نارنجی دیده شود، پرتو B می‌تواند قرمز باشد.

(۴) میزان زاویه شکست پرتو B پس از عبور از منشور، بیشتر از زاویه شکست پرتو A است.

۱۵۹. دو ماده A و B در یک واکنش هسته‌ای مقداری از جرم خود را از دست می‌دهند. هر گاه ماده A به $\frac{1}{4}$ جرم اولیه و ماده B به $\frac{2}{3}$ جرم اولیه خود

برسد، انرژی تولید شده از واکنش هسته‌ای ماده B چند برابر ماده A است؟ (جرم اولیه هر دو ماده یکسان است).
سخت-متنا-۱۳۹۸

- (۱) $\frac{4}{9}$ (۲) $\frac{2}{3}$ (۳) $\frac{3}{2}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۱۶۰. عنصر (A) دارای دو ایزوتوپ است که نسبت فراوانی ایزوتوپ سنگین به سبک برابر $\frac{3}{4}$ است. اگر در ایزوتوپ سبکتر اختلاف پروتون و نوترون

برابر ۸ باشد و در ایزوتوپ سنگین نسبت تعداد نوترون به تعداد پروتون برابر ۱٫۵ باشد، جرم اتمی میانگین این عنصر چند است؟ (یون $+2$ این عنصر

۱۸ الکترون دارد).
سخت-متنا-۱۳۹۸

- (۱) ۴۸٫۸۶ (۲) ۵۰٫۱۸ (۳) ۵۲٫۱۶ (۴) ۴۶٫۶۸

۱۶۱. اگر یون X^{2+} دارای ۱۲۱ نوترون و ۷۸ الکترون باشد و در یون Y^{2-} تعداد نوترون‌ها دو برابر تعداد الکترون‌های X باشد، تفاوت عدد

جرمی عنصر Y و عدد اتمی عنصر X کدام است؟
سخت-متنا-۱۳۹۸

- (۱) ۱۶۰ (۲) ۱۸۰ (۳) ۱۷۰ (۴) ۲۵۰

۱۶۲. جرم هسته یکی از ایزوتوپ‌های اورانیوم (${}_{92}^{238}U$) برابر $3,95 \times 10^{-22}$ گرم است. انرژی حاصل از تبدیل کامل هسته به انرژی بر حسب ژول

به تقریب کدام است؟ (جرم پروتون و نوترون به ترتیب $1,67 \times 10^{-24} g$ و $1,68 \times 10^{-24} g$ است).
سخت-متنا-۱۳۹۸

- (۱) $2,7 \times 10^{-10}$ (۲) $3,5 \times 10^{-13}$ (۳) $3,5 \times 10^{-10}$ (۴) $2,7 \times 10^{-13}$

۱۶۳. همهٔ مطالب زیر درست‌اند به‌جز: ($H = 1, O = 16, g \cdot mol^{-1}$)
سخت-متنا-۱۳۹۸

(۱) در $3,6$ گرم آب، $3,6 \times 10^{23}$ اتم وجود دارد.

(۲) $3,01 \times 10^{23}$ مولکول NH_3 شامل $1,2 \times 10^{24}$ اتم است.

(۳) $0,002$ مول یون فلئورید (F^-)، شامل $1,204 \times 10^{22}$ الکترون است.

(۴) اگر جرم مولی دو عنصر A و B به ترتیب ۸۰ و ۴۰ باشد، شمار اتم‌ها در $0,1$ مول A ، دو برابر شمار اتم‌ها در $0,1$ مول B است.

- (۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۱۶۴. در واکنش مخلوطی از ایزوتوپ‌های ${}^{16}O$ و ${}^{18}O$ با ایزوتوپ‌های ${}^{25}Mg$ و ${}^{24}Mg$ امکان تشکیل چند اکسید با جرم‌های مولی متفاوت وجود

دارد و نسبت جرم مولی سنگین‌ترین این اکسیدها به جرم مولی سبک‌ترین آن‌ها، کدام است؟ (هر دو عنصر را با بالاترین ظرفیت خود در نظر بگیرید. عدد

جرمی را هم‌ارز جرم اتمی با یکای $g \cdot mol^{-1}$ فرض کنید).
سخت-سراسری-۱۳۹۶

- (۱) ۱٫۰۷۵٫۶ (۲) ۱٫۰۲۵٫۴ (۳) ۱٫۰۷۵٫۴ (۴) ۱٫۰۲۵٫۶

۱۶۵. عنصر Y دارای دو ایزوتوپ با مشخصات زیر است:
سخت-متنا-۱۳۹۹

(الف) ایزوتوپ اولی دارای فراوانی ۹۰٪ بوده و بین عدد اتمی و عدد جرمی آن رابطه $16Z = 7A$ برقرار است.

(ب) در ایزوتوپ دومی تعداد نوترون و پروتون‌ها ۹ واحد اختلاف دارند.

با فرض اینکه گونهٔ Y^- دارای ۳۶ الکترون باشد. جرم اتمی میانگین عنصر Y را محاسبه کنید.

- (۱) ۷۹٫۹ (۲) ۷۹٫۵ (۳) ۷۹٫۲ (۴) ۷۹٫۱

۱۶۶. طعم و بوی زنجبیل به‌طور عمده به‌دلیل وجود یک ترکیب آلی به نام زینگرون با فرمول مولکولی $C_{11}H_{14}O_3$ است. در چند گرم از آن

۲۲ الکترون وجود دارد؟
سخت-متنا-۱۳۹۹

($C = 12, H = 1, O = 16 : g \cdot mol^{-1}$)

- (۱) ۸٫۸ (۲) ۲٫۶۴ (۳) ۵۸٫۲ (۴) ۲٫۴۴

۱۶۷. نئون دارای سه ایزوتوپ ${}^{20}\text{Ne}$, ${}^{21}\text{Ne}$ و ${}^{22}\text{Ne}$ است. اگر میانگین آن برابر 20.5amu و فراوانی سبک‌ترین ایزوتوپ 70%

درصد باشد و تعداد اتم‌های سبک‌ترین ایزوتوپ در ظرف برابر 10^{20} باشد، تعداد اتم‌های سنگین‌ترین ایزوتوپ به تقریب چقدر است؟ سخت-فار-۱۳۹۸

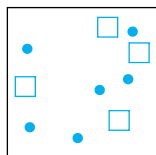
- ۱) 3.5×10^{20} ۲) 7×10^{20} ۳) 28.6×10^{18} ۴) 14.3×10^{18}

۱۶۸. اگر نیم‌عمر عنصری 10 دقیقه باشد و پس از 1 ساعت مقدار 630 گرم از آن متلاشی شده باشد، مقدار اولیه آن چقدر بوده است؟

- سخت-خوشخوان-۱۳۹۸ ۱) 64 ۲) 640 ۳) 128 ۴) 1280

۱۶۹. با توجه به شکل زیر که توزیع ایزوتوپ‌های اتم X در طبیعت را نشان می‌دهد، اگر جرم اتمی میانگین X برابر 81.07 باشد، چند \circ باید داخل

سخت-نانو-۱۳۹۸

80 81 82
 $35X$, $35X$, $35X$

□ • ◦

شکل به‌عنوان نماینده X قرار گیرد؟

- ۱) 2 ۲) 3
۳) 4 ۴) 5

۱۷۰. در تشکیل فرمالدهید $HCHO$ ، C با 2 ایزوتوپ (${}^{12}\text{C}$ ، ${}^{13}\text{C}$) و اکسیژن با 3 ایزوتوپ خود شرکت کرده و 36 نوع مولکول متفاوت

فرمالدهید تشکیل داده‌اند. چند نوع ایزوتوپ H در تشکیل این مولکول شرکت کرده و سنگین‌ترین مولکول آن کدام جرم مولی را دارد؟

سخت-نانو-۱۳۹۸

- ۱) $37 - 3$ ۲) $35 - 2$ ۳) $35 - 3$ ۴) $37 - 2$

۱۷۱. انرژی آزاد شده از تجزیه 28 میلی‌گرم از یک ماده پرتوزا (در یک راکتور هسته‌ای)، دمای 20 هزارمترمکعب آب را از 15°C به چند می‌رساند؟

سخت-نانو-۱۳۹۷

($c_{\text{آب}} = 4.2 \text{J} \cdot \text{g}^{-1} \cdot ^\circ\text{C}^{-1}$, $d_{\text{آب}} = 1 \text{g} \cdot \text{ml}^{-1}$)

- ۱) 30 ۲) 35 ۳) 40 ۴) 45

۱. گزینه ۲

۲۰ = کل اتم ها ، ۱۵ = سفید ، ۵ = سیاه

$$\bar{M} = \frac{(15 \times 35) + (5 \times 37)}{20} = 35,5 amu$$

$$\frac{\text{سفید}}{\text{کل مولکولها}} \times 100 \rightarrow \frac{15}{20} \times 100 = 75\% \text{ سفید} , 100 - 75 = 25\% \text{ سیاه}$$

گزینه ۲ . ۲

یونهای Cu^+ , Zn^{2+} , Ge^{3+} , Ni^{2+} هم الکترون هستند و با بقیه یونها هم الکترون نیستند.
 $26e^-$, $28e^-$

۳. گزینه ۲ چون فراوانی کل ۱۰۰٪ است و فراوانی ایزوتوپ سبک تر را برابر ۵۲٪ گفته در نتیجه (۴۸٪ = ۱۰۰ - ۵۲) فراوانی ایزوتوپ سنگین ۴۸ درصد است.

$$\bar{M} = \frac{M_1 a_1 + M_2 a_2}{100} \Rightarrow \frac{(106,9 \times 52) + (108,9 \times 48)}{100} \Rightarrow \bar{M} = 107,86$$

۴. گزینه ۴

$$CCl_4 \text{ سبکترین} : 12 + 4 \times 35 = 152$$

$$CCl_4 \text{ سنگینترین} : 13 + 4 \times 37 = 161$$

$$161 - 152 = 9$$

۵. گزینه ۴

آهن چون از اتم ساخته شده هر مول از آن ۱ مول $(6,02 \times 10^{23})$ اتم دارد.

$$?atom_{Fe} = 0,3 mol Fe \times \frac{6,02 \times 10^{23} atom_{Fe}}{1 mol Fe} = 18,06 \times 10^{22} atom_{Fe}$$

۶. گزینه ۴

$$?molCO_2 = 13,2gCO_2 \times \frac{1molCO_2}{44gCO_2} = 0,3molCO_2$$

۷. گزینه ۲

$$?molH_2 = 1gH_2 \times \frac{1molH_2}{2gH_2} = 0,5molH_2 , ?molO_2 = 1gO_2 \times \frac{1molO_2}{32gO_2} = 0,03125molO_2$$

چون تعداد مولها نسبت مستقیم با تعداد مولکولها دارد پس مولهای هیدروژن و در نتیجه مولکولهای آن بیش تر است. ضمناً دلیل آن همان طور که مشاهده می کنید کم تر بودن جرم مولی هیدروژن می باشد.

۸. گزینه ۴

$$?atom_{Cu} = \frac{1}{2} mol \times \frac{6,02 \times 10^{23} atom}{1 mol} = 3,01 \times 10^{23} atom$$

$$?atom_{Fe} = 0,28gFe \times \frac{1molFe}{56gFe} \times \frac{6,02 \times 10^{23} atom}{1 mol} = 3,01 \times 10^{23} atom_{Fe}$$

۱۰. گزینه ۲ در کاتیون ها تعداد الکترون ها کمتر از تعداد پروتون ها می باشد، پس گزینه ی ۲ صحیح است.

۱۱. گزینه ۴

$${}_{12}^{24}Mg \Rightarrow \begin{cases} A = N + Z \Rightarrow 24 = N + 12 \Rightarrow N = 12 \\ e^- = p^+ = 12 \end{cases}$$

۱۲. گزینه ۴

$$10 = 46 - 36 \Rightarrow 46 - 36 = 10 \text{ نوترون} = 46 - 36 = 10 \text{ پروتون} = 36 \text{ پروتون} + \text{نوترون} = 82$$

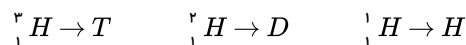
۱۳. گزینه ۱ یونهای Mg^{2+} , O^{2-} , F^- هر سه دارای ۱۰ الکترون هستند.

۱۴. گزینه ۳

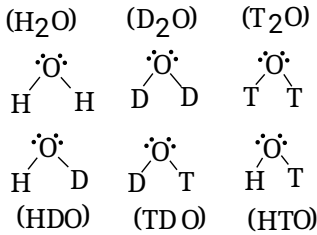
$${}_{16}^{32}S : 32 - 16 = 16$$

$${}_{15}^{31}P^{3-} : 31 - 15 = 16$$

۱۵. گزینه ۳ سه ایزوتوپ هیدروژن:

برای راحتی در نوشتار ایزوتوپ‌ها را نامگذاری می‌کنیم:

۱۶. گزینه ۳

$$\begin{aligned}
 m &= 0,24mg \times \frac{1g}{1000mg} \times \frac{1kg}{1000g} = 24 \times 10^{-9} kg \\
 E &= mc^2 \Rightarrow E = 24 \times 10^{-9} (3 \times 10^8)^2 = 216 \times 10^7 J = 216 \times 10^6 kJ \\
 E &= 216 \times 10^6 kJ \quad \text{یا} \quad 2,16 \times 10^8 kJ
 \end{aligned}$$

۱۷. گزینه ۲ روش اول:

$$\begin{aligned}
 1g \times \frac{1kg}{1000g} &= 10^{-3} kg \\
 ?J &= 360 K g_{Cu} \times \frac{150J}{10^{-3} K g_{Cu}} = 54 \times 10^6 J \\
 E &= mc^2 \Rightarrow 54 \times 10^6 = m(3 \times 10^8)^2 \Rightarrow m = 6 \times 10^{-10} kg \times \frac{1000g}{1kg} = 6 \times 10^{-7} g
 \end{aligned}$$

روش دوم:

$$\begin{aligned}
 \frac{1g \text{ cu}}{360 \times 1000g} &= \frac{150J}{x} \Rightarrow x = 54 \times 10^6 J \\
 E &= mc^2 \Rightarrow 54 \times 10^6 = m(3 \times 10^8)^2 \Rightarrow m = 6 \times 10^{-10} kg \times \frac{10^3g}{1kg} = 6 \times 10^{-7} g
 \end{aligned}$$

۱۸. گزینه ۴

$$\begin{aligned}
 m &= 1,05 \times 10^{-2} g \times \frac{1kg}{1000g} = 1,05 \times 10^{-5} kg \\
 E &= mc^2 \Rightarrow 1,05 \times 10^{-5} (3 \times 10^8)^2 = 9,45 \times 10^{11} J \\
 ?g_{\text{جدد}} &= 9,45 \times 10^{11} J \times \frac{1g}{250J} = 0,03 \times 10^{11} g \quad \text{یا} \quad 3 \times 10^9 g
 \end{aligned}$$

۱۹. گزینه ۱

$$E = mc^2 \quad \left. \begin{array}{l} \text{انرژی با جرم رابطه مستقیم دارد} \\ \text{موارد (آ) و (ب) و (ت) درست‌اند} \end{array} \right\} \Leftarrow$$

$$1J = 1kg \cdot m^2 s^{-2}$$

(پ) نادرست است زیرا در رابطه‌ی انیشتین $E = mc^2$ مقدار ماده تبدیل شده به انرژی را نشان می‌دهد، یعنی اختلاف جرم مواد اولیه با فرآورده‌ها را مشخص می‌کند.

$$20. \text{ گزینه ۳ در هر ثانیه ۵ میلیون تن } (5 \times 10^9 \text{ Tone} \times \frac{1000kg}{1Tone} = 5 \times 10^9 kg) \text{ از جرم خورشید کاسته می‌شود و مقدار انرژی آزاد شده برابر:}$$

$$\begin{aligned}
 E &= mc^2 \Rightarrow E = 5 \times 10^9 (3 \times 10^8)^2 \Rightarrow E = 45 \times 10^{25} J \\
 E &= 45 \times 10^{25} J \times \frac{1kJ}{1000J} = 45 \times 10^{22} kJ \quad \text{یا} \quad 4,5 \times 10^{23} kJ
 \end{aligned}$$

۲۱. گزینه ۴ هم مکان یا ایزوتوپ‌های یک عنصر دارای عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت هستند. (A و D) و (B و C) که البته B و C در گزینه‌ها قرار داده نشده‌اند.

۲۲. گزینه ۳ اتم 1_1H دارای یک الکترون، یک پروتون است و نوترون ندارد و مطابق جدول ص ۱۵ کتاب درسی که جرم ذره‌های زیراتمی برحسب (amu) داده شده خواهیم داشت:

$$\text{جرم اتم } ^1_1H = \underbrace{(1 \times 1,0073)}_{\text{جرم پروتون (amu)}} + \underbrace{(1 \times 0,0005)}_{\text{جرم الکترون (amu)}} = 1,0078 \approx 1,008 \text{ amu}$$

۲۳. گزینه ۳

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} = \frac{(7 \times 94) + (6 \times 6)}{100} = 6,94$$

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2 + M_3 F_3}{F_1 + F_2 + F_3} = \frac{(24 \times 78,7) + (25 \times 10,13) + (26 \times 11,17)}{100} = 24,32$$

۲۵. گزینه ۳

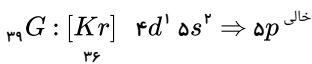
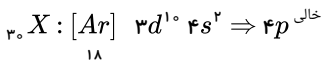
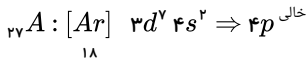
$$? \text{ mol } C = 0,36g \times \frac{1 \text{ mol}}{12g} = 0,03 \text{ mol}$$

$$? \text{ atom } C = 0,03 \text{ mol} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}} = 1,806 \times 10^{21} \text{ atom}$$

۲۶. گزینه ۲ با شمارش محل اتم‌ها، متوجه می‌شویم که ۲۴ اتم دارای ایزوتوپ 1_1B و ۶ اتم دارای ایزوتوپ ${}^{10}_5B$ می‌باشند بنابراین فراوانی ایزوتوپ ${}^{11}_5B$ بیش‌تر است.

$$\text{جرم اتمی میانگین بور} = \frac{24 \times 11 + 10 \times 6}{30} = 10,8$$

۲۷. گزینه ۱

۲۸. گزینه ۲

$${}^{40}X = 6 \quad {}^{41}X \rightarrow {}^{40}X = 6 \times 7 \quad {}^{42}X = 42 \quad {}^{42}X$$

$${}^{41}X = 7 \quad ({}^{42}X)$$

$${}^{42}X + 7 \quad {}^{42}X + 42 \quad {}^{42}X = 100$$

$$50 \quad {}^{42}X = 100 \Rightarrow {}^{42}X = 2\%$$

$${}^{41}X = 7 \times 2 = 14\%$$

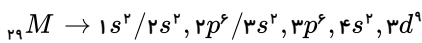
$${}^{40}X = 6 \times 14 = 84\%$$

۲۹. گزینه ۲ سنگین‌ترین ایزوتوپ طبیعی عنصر هیدروژن، 3_1H است.

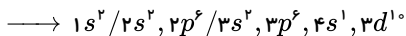
$${}^3_1H: \begin{cases} n = 2 \\ p = 1 \\ e^- = 1 \end{cases} \rightarrow \frac{n}{p} = \frac{2}{1} = 2$$

۳۰. گزینه ۲ فراوان‌ترین ایزوتوپ هلیوم 4_2He است که با توجه به مقایسه عدد اتمی و عدد جرمی آن با ${}^{24}_{11}Mg$ می‌توان نتیجه گرفت که ۶ اتم هلیوم لازم است.

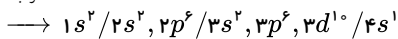
۳۱. گزینه ۲ آرایش الکترونی نوشتاری اتم خنثای M را رسم می‌کنیم. با توجه به اینکه عدد اتمی عنصر M برابر $Z = 27 + 2 = 29$ است. (تعداد الکترون‌های عنصر خنثی با تعداد پروتون‌های آن برابر است). سپس با کم کردن $2e^-$ از آخرین زیرلایه آخرین لایه، آن را به یون M^{2+} تبدیل می‌کنیم.

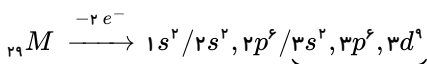
استثناء

مرتب

شده

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱) عدد اتمی M برابر ۲۹ است.

گزینه ۳) در تراز سوم (لایه سوم) یک زیرلایه پرنشده وجود دارد.

گزینه ۴) دارای ۲ زیرلایه $2p^6$ و $3p^6$ است.

$$N_A = 6,022 \times 10^{23} \text{ عدد آووگادرو}$$

گزینه ۱،

$$0,5 \text{ mol} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol}} = 0,5 N_A$$

گزینه ۲،

$$7,1 \text{ g Cl}_2 \times \frac{1 \text{ mol Cl}_2}{71 \text{ g Cl}_2} \times \frac{2 \text{ mol Cl}}{1 \text{ mol Cl}_2} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol Cl}} = 0,2 N_A$$

گزینه ۳،

$$4,8 \text{ g CH}_4 \times \frac{1 \text{ mol CH}_4}{16 \text{ g CH}_4} \times \frac{5 \text{ mol اتم}}{1 \text{ mol CH}_4} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol اتم}} = 1,5 N_A$$

گزینه ۴،

$$0,84 \text{ mol Kr} \times \frac{N_A}{1 \text{ mol Kr}} = 0,84 N_A$$

باتوجه به محاسبات فوق تعداد اتمها در گزینه ۳، بیشتر است.

۳۳. گزینه ۳

$$\left. \begin{array}{l} A^{2+} : \dots 3p^6 \Rightarrow A : \dots 3p^6 \quad 4s^2 \Rightarrow Z = 20 \\ B^{2-} : \dots 3p^6 \Rightarrow B : \dots 3p^6 \Rightarrow Z = 16 \end{array} \right\} \Rightarrow \text{تفاوت } 4$$

پیوند بین A (فلز) و B (نافلز) یونی است و فرمول آن AB است.

۳۴. گزینه ۴

$$M^+ : \dots 3d^5 \rightarrow M : [36Kr] 4s^1 \Rightarrow \text{گروه ۱ و دوره ی پنجم}$$

۳۵. گزینه ۳ اختلاف p^+ یا n^0 و عدد جرمی A و عدد اتمی Z

$$Z = \frac{A - a}{2} \Rightarrow Z = \frac{106 - 14}{2} \Rightarrow Z = 46$$

برای به دست آوردن تعداد الکترونها ی بیرونی ترین زیرلایه ی M^{2+} ابتدا با استفاده از عدد اتمی آرایش الکترونی اتم M را نوشته سپس از آخرین زیرلایه ی لایه ی آخر ۲ الکترون کم می کنیم تا به آرایش M^{2+} تبدیل شود سپس تعداد الکترونها ی بیرونی ترین زیرلایه ی این ذره را می شماریم.

$$M : [36Kr] 4d^8 / 5s^2 \xrightarrow{-2e^-} M^{2+} : [36Kr] 4d^6$$

۳۶. گزینه ۱ منظور از جرم اتم یعنی مجموع پروتون ها و نوترون ها یا عدد جرمی، در اتم خنثی تعداد e^- ها با p^+ یا عدد اتمی (Z) برابر است بنابراین می توان نسبت جرم الکترون ها که

$$\frac{1}{2000} \text{ جرم } p^+ \text{ یا } n^0 \text{ می باشد را به صورت زیر در نظر گرفت.}$$

$$A \rightarrow e^- \text{ تعداد} = z \rightarrow \frac{z \times \frac{1}{2000}}{2z} = \frac{1}{4000}$$

عدد جرمی $2z$
عدد اتمی z

۳۷. گزینه ۲

$$M = \frac{M_1 a_1 + M_2 a_2 + M_3 a_3}{100}$$

$$A = p^+(Z) + N \Rightarrow 18 + 20 = 38 \quad , \quad 18 + 18 = 36 \text{ جرم ایزوتوپ دوم}$$

$$(100\% - (20\% + 70\%)) = 10\% \Rightarrow \text{فراوانی ایزوتوپ دوم} + \text{فراوانی ایزوتوپ اول} = \text{فراوانی کل}$$

$$36,8 = \frac{(38 \times 20) + (36 \times 70) + (M_p \times 10)}{100} \Rightarrow 3680 = 3280 + 10 M_p \Rightarrow M_p = 40$$

$$A = p^+(Z) + N \Rightarrow 40 = 18 + N \Rightarrow N = 22$$

۳۸. گزینه ۴ فقط اطلاعات ارائه شده در گزینه ۴ (۴) می تواند درست باشند. عنصر شماره ۳۸ یک فلز قلیایی خاکی از تناوب پنجم است که می تواند با از دست دادن دو الکترون به یون M^{2+}

تبدیل شده و آرایش $36Kr$ را پیدا کند. ضمناً فلزهای قلیایی خاکی ظرفیت ۲ دارند و با گوگرد (S^{2-}) ترکیبی با فرمول MS تشکیل می دهند.

۳۹. گزینه ۴ در حالت خنثی، تعداد الکترون ها با پروتون ها برابر است. پس می توان گفت تفاوت شمار پروتون ها و نوترون ها و عنصر A نیز برابر ۹ می باشد. از طرفی عدد جرمی عنصر A برابر

۷۵ است، پس می توان گفت مجموع شمار پروتون ها و نوترون های عنصر A نیز برابر ۷۵ می باشد.

$$\begin{cases} N + Z = 75 \\ N - Z = 9 \end{cases}$$

۴۰. گزینه ۱

$${}^3_3A : [1s^2 2s^2 2p^6] 3d^1 4s^2 4p^1$$

لایه‌ی ظرفیت

$${}^3_1T \Rightarrow 2n, 1p, 1e \Rightarrow \left\{ \begin{array}{l} 2n \Rightarrow 2 \times 0,00054 \times 1850 = 1,998 \\ 1p \Rightarrow 1 \times 0,00054 \times 1840 = 0,9936 \\ 1e \Rightarrow 1 \times 0,00054 = 0,00054 \end{array} \right\} \xrightarrow{(+)} 2,9921 \text{amu}$$

$$\Rightarrow 2,991 \text{amu} \times \frac{1,66 \times 10^{-24} \text{g}}{1 \text{amu}} = 4,96 \times 10^{-24} \text{g}$$

راه دیگر: البته با توجه به اینکه می‌توان از جرم الکترون صرف نظر نمود می‌توان جرم 3_1T را به صورت زیر محاسبه کرد:جرم نوترون \approx جرم پروتون

$${}^3_1T \Rightarrow 2n + 1p = 3 \times 1,66 \times 10^{-24} = 4,98 \times 10^{-24} \quad (1) \text{ نزدیک به گزینه (1)}$$

۴۱. گزینه ۴ Zn^{2+} دارای ۲۸ الکترون است. Ge^{2+} دارای ۳۰ الکترون است. Ga^{3+} دارای ۲۸ الکترون است. بنابراین گزینه های ۱ و ۲ حذف است. در ${}^{64}_{29}Cu^+$ و ${}^{65}_{30}Zn^{2+}$ نوترون وجود دارد.

۴۲. گزینه ۲

$$a_1 = 20 \Rightarrow a_p + a_n = 80 \Rightarrow a_p = 80 - a_n$$

$$86,4 = \frac{(84 \times 20) + (86 \times a_p) + [88(80 - a_p)]}{100}$$

$$8640 = 1680 + 86a_p + 7040 - 88a_p \Rightarrow 2a_p = 8720 - 8640$$

$$2a_p = 80 \Rightarrow a_p = 40$$

$$a_n = 40$$

۴۳. گزینه ۲

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{(\text{فراوانی ایزوتوپ سنگین} \times \text{جرم ایزوتوپ سنگین}) + (\text{فراوانی ایزوتوپ سبک} \times \text{جرم ایزوتوپ سبک})}{\text{فراوانی کل}}$$

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{(35 \times 20) + (37 \times 80)}{100} = 36,6g$$

$$\rho = \frac{\text{جرم } m}{\text{حجم } V} \Rightarrow \frac{36,6}{30} = 1,22$$

۴۴. گزینه ۴

۱

$$? \text{molFe} = 11,2gFe \times \frac{1 \text{molFe}}{56gFe} = 0,2 \text{molFe} \Rightarrow \frac{\text{molFe}}{\text{molCu}} = \frac{0,2}{0,1} = 2$$

$$? \text{molCu} = 0,64gCu \times \frac{1 \text{molCu}}{64gCu} = 0,01 \text{molCu}$$

۲

$$\frac{\text{آهن } m \text{ جرم}}{\text{آهن } n \text{ مول}} = \frac{\text{آهن } m \text{ جرم مولی}}{\text{مس } n \text{ مول}} = \frac{11,2}{56} = 2$$

$$\frac{\text{مس } m \text{ جرم}}{\text{مس } m \text{ جرم مولی}} = \frac{0,64}{64}$$

گزینه ۳. ۴۵

$$?m = 1 \text{molFe} \times \frac{56gFe}{1 \text{molFe}} \times \frac{0,5mFe}{1,4gFe} = 20m$$

۴۶. گزینه ۳

از نظر جرم یکسان و از لحاظ تعداد اتم‌ها متفاوت اند.

$$?gCa = 0,1 \text{molCa} \times \frac{40gCa}{1 \text{molCa}} = 4g \quad Ca \text{ اتم‌های} = 0,1 \times 6,02 \times 10^{23}$$

$$?gNe = 0,2 \text{ mol} Ne \times \frac{20 \text{ g} Ne}{1 \text{ mol} Ne} = 4 \text{ g}$$

۴۷. گزینه ۳

$$?gP_f = 3,01 \times 10^{21} \text{ مولکول} \times \frac{1 \text{ mol} P_f}{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول}} \times \frac{31 \text{ g}}{1 \text{ mol} P_f} = 0,62 \text{ g}$$

۴۸. گزینه ۱

$$?atom_{Cu} = 1 \text{ cm} \times \frac{1 \text{ m}}{100 \text{ cm}} \times \frac{6,4 \text{ g}}{2 \text{ m}} \times \frac{1 \text{ mol}}{64 \text{ g}} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}} = 3,01 \times 10^{20} \text{ atom}$$

۴۹. گزینه ۱

$$?g_{Fe} = 0,2 \text{ mol} \times \frac{56 \text{ g}}{1 \text{ mol}} = 11,2 \text{ g} \quad , \quad ?atom_{Fe} = 0,2 \text{ mol} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}}{1 \text{ mol}} = 12,04 \times 10^{21}$$

۵۰. گزینه ۳ چون مقدار تمام ترکیبات ۵۰ مول می باشد پس مول ثابت است و با شمارش اتم های هر ترکیب می توان پاسخ را یافت.

گزینه ی ۳ دارای ۵ اتم C و Cl است.

۵۱. گزینه ۱ در جرم های مساوی از عناصر مختلف آنکه جرم اتمی کمتری دارد تعداد اتم های آن بیشتر است یا می توان گفت:

$$\uparrow \text{تعداد اتم ها در یک گرم} = \frac{6,022 \times 10^{23}}{\downarrow \text{جرم اتمی}}$$

۵۲. گزینه ۴ روش اول:

$$P_f \text{ تعداد مول} = 3,01 \times 10^{24} \text{ اتم} \times \frac{1 \text{ mol} \text{ اتم}}{6,02 \times 10^{23} \text{ اتم}} \times \frac{1 \text{ mol} P_f \text{ مولکول}}{4 \text{ mol} \text{ اتم}} = 1,25 \text{ mol}$$

روش دوم:

$$?mol_{P_f} \text{ تعداد} = 3,01 \times 10^{24} \text{ atom}_p \times \frac{1 \text{ mol} P_f}{4 \times 6,02 \times 10^{23} \text{ atom}_p} = 1,25$$

۵۳. گزینه ۴

$$n = 16, p = 15, e = 18 \Rightarrow 18 - 16 = 2 \quad (1)$$

$$p = 20 \Rightarrow e = 18, n = 20 \Rightarrow 20 - 18 = 2 \quad (2)$$

$$p = 8, e = 8, n = 8 \Rightarrow 8 - 8 = 0 \quad (3)$$

$$p = 18, e = 18, n = 22 \Rightarrow 22 - 18 = 4 \quad (4)$$

گزینه ۳. ۵۴

$$N = Ze, \quad X^{2-} :_{18}[Ar] \Rightarrow e = 18, Z = 16 \Rightarrow \text{اتم } X: Z = 16, e = 16 \Rightarrow N = 2 \times 16 = 32$$

$$A = Z + N \Rightarrow 16 + 32 = 48$$

۵۵. گزینه ۲ روش اول:

XH_4^{+} دارای ۱۰ الکترون است پس مولکول فرضی XH_4 یازده الکترون دارد که ۴ الکترون آن مربوط به ۴ اتم H موجود در ساختار آن است. بنابراین اتم X در حالت خنثی ۷ الکترون دارد و عدد اتمی آن برابر ۷ است.

$${}_vX, {}_1H \Rightarrow XH_4^{+} \{v + 4 \times 1 = 11p^{+}, 10e^{-}\}$$

روش دوم:

هیدروژن دارای عدد اتمی (۱) دارای یک الکترون است پس مجموع الکترون ها منهای تعداد بار از دست داده را برابر ۱۰ الکترون قرار می دهیم:

$$X + 4(1) - 1 = 10 \Rightarrow X = 7$$

۵۶. گزینه ۴ توجه کنید صورت تست گفته است «اتمى با ۱۷ الکترون و ۲۰ نوترون» پس ذره گفته شده خنثی است و یون نیست بنابراین تعداد الکترون ها با پروتون ها برابر است.

بررسی گزینه ی ۱) ذرات باردار منظور الکترون ها و پروتون های موجود در اتم است چون نوترون خنثی است.

$$17e + 17p = 34$$

بررسی گزینه ی ۲) منظور از ذرات موجود در هسته یعنی پروتون و نوترون.

$$17p^{+} + 20N = 37 \text{ نوکلئون}$$

بررسی گزینه ی ۳) در این اتم ۱۷ پروتون داریم که نسبت نوترون به پروتون $\frac{20}{17}$ تقریباً ۱,۱۷ است که از ۱,۵ کمتر است.

۵۷. گزینه ۴ عنصر اکسیژن دارای سه ایزوتوپ ^{16}O , ^{17}O و ^{18}O است. اگر این ایزوتوپ ها را با A, B, C نشان دهیم. برای مولکول دواتمی اکسیژن، شش حالت $A_p, B_p, C_p, AB, AC, BC$ امکان پذیر است.

۵۸. گزینه ۲ تعداد کل گوی‌ها برابر ۳۰ عدد می‌باشد بنابراین فراوانی 1_0B که ۶ عدد از کل گوی‌ها می‌باشد برابر ۲۰٪ می‌باشد و فراوانی ${}^{11}_0B$ برابر ۸۰٪ است.

$$\text{تعداد گوی‌های مشکی} = \frac{\text{درصد } {}^1_0B}{\text{کل گوی‌های موجود}} \times ۱۰۰ \Rightarrow \frac{۶}{۳۰} \times ۱۰۰ = ۲۰\% \quad , \quad ۱۰۰ - ۲۰ = ۸۰ \Rightarrow ۸۰\% \quad {}^{11}_0B \text{ فراوانی}$$

$$B \text{ جرم میانگین اتم} = \frac{(۱۰ \times ۶) + (۱۱ \times ۲۴)}{۳۰} = ۱۰٫۸$$

۵۹. گزینه ۴ با توجه به این که درصد فراوانی ${}^{88}Sr$ بیش‌تر است، گزینه‌ای قابل قبول است که به عدد ۸۸ نزدیک‌تر و کمی از آن کمتر است، بنابراین گزینه‌ی ۴ صحیح است. محاسبه‌ی جرم اتمی میانگین Sr به صورت زیر است:

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{(۸۴ \times ۰٫۵۶) + (۸۶ \times ۰٫۸۶) + (۸۷ \times ۰٫۰۷) + (۸۸ \times ۰٫۵۱)}{۱۰۰} = ۸۷٫۷۱$$

۶۰. گزینه ۲ بخش مرئی طیف نشری خطی هیدروژن مربوط به بازگشت الکترون برانگیخته به $n = ۲$ است (به جز $n = ۲$ به $n = ۱$) هر چه فاصله‌ی تراز انرژی الکترون برانگیخته تا $n = ۲$ بیش‌تر باشد، نور حاصل طول موج کوتاه‌تری دارد. چهار خط طیفی حاصل از انتقال الکترون در اتم هیدروژن در منطقه‌ی مرئی به صورت زیر است:

۱) $n = ۶ \rightarrow n = ۲$ رنگ بنفش ۴۱۰ نانومتر

۲) $n = ۵ \rightarrow n = ۲$ رنگ آبی ۴۳۴ نانومتر

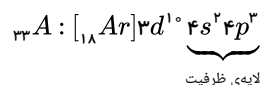
۳) $n = ۴ \rightarrow n = ۲$ رنگ سبز ۴۸۶ نانومتر

۴) $n = ۳ \rightarrow n = ۲$ رنگ قرمز ۶۵۶ نانومتر

۶۱. گزینه ۴ در حالت خنثی، تعداد الکترون‌ها با پروتون‌ها برابر است. پس می‌توان گفت تفاوت شمار پروتون‌ها و نوترون‌ها و عنصر A نیز برابر ۹ می‌باشد. از طرفی عدد جرمی عنصر A برابر ۷۵ است، پس می‌توان گفت مجموع شمار پروتون‌ها و نوترون‌های عنصر A نیز برابر ۷۵ می‌باشد.

$$\begin{cases} N + Z = ۷۵ \\ N - Z = ۹ \end{cases}$$

$$۲N = ۸۴ \Rightarrow N = ۴۲ \Rightarrow ۴۲ + Z = ۷۵ \Rightarrow Z = ۳۳$$

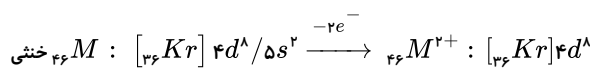
بنابراین عنصر A در لایه‌ی ظرفیت خود ۵ الکترون دارد.

۶۲. گزینه ۳

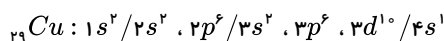
$$\begin{cases} n - p = ۱۴ \\ n + p = ۱۰۶ \end{cases}$$

$$\frac{2n}{2n} = \frac{۱۲۰}{2n} \Rightarrow n = ۶۰$$

برای به دست آوردن تعداد الکترون‌های بیرونی‌ترین زیرلایه‌ی M^{2+} ابتدا با استفاده از عدد اتمی آرایش الکترونی اتم M را نوشته سپس از آخرین زیرلایه‌ی لایه‌ی آخر ۲ الکترون کم می‌کنیم تا به آرایش M^{2+} تبدیل شود سپس تعداد الکترون‌های بیرونی‌ترین لایه‌ی این ذره را می‌شماریم.

۶۳. گزینه ۲

در اتم مس ۱۰ الکترون در زیرلایه‌ی $3d$ با عدد کوانتومی $l = ۲$ و ۱۲ الکترون در زیرلایه‌های $3p$ و $3d$ با عدد کوانتومی $l = ۱$ وجود دارند. پس نسبت شمار آن‌ها $\frac{۱۰}{۱۲} = \frac{۵}{۶}$ است.

۶۴. گزینه ۲

$$A \text{ جرم اتمی میانگین} = \frac{(۴۵ \times ۱۰) + (۴۷ \times ۹۰)}{۱۰۰} = ۴۶٫۸$$

$$X \text{ جرم اتمی میانگین} = \frac{(۳۵ \times ۲۰) + (۳۷ \times ۸۰)}{۱۰۰} = ۳۶٫۶$$

$$M_{A, X} = ۲(۴۶٫۸) + ۳(۳۶٫۶) = ۹۳٫۶ + ۱۰۹٫۸ = ۲۰۳٫۴ amu$$

۶۵. گزینه ۳

$$۶۳٫۹ = \frac{(۳۴ + ۲۹) \times ۵۰ + (۳۵ + ۲۹) \times ۳۰ + (x + ۲۹) \times ۲۰}{۱۰۰}$$

$$\Rightarrow ۶۳۹۰ = ۳۱۵۰ + ۱۹۲۰ + ۵۸۰ + ۲۰x \Rightarrow x = ۳۷$$

$$N - Z = 13 \quad \text{گزینه ۲ . ۶۶}$$

$$N + Z = 69$$

$$\Rightarrow 69 = Z + Z + 13 \Rightarrow 69 - 13 = 2Z \Rightarrow Z = e = 28$$

$${}_{28}M = 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^8 4s^2 \Rightarrow {}_{28}M^{2+} : [Ar] 3d^6$$

۶۷ . گزینه ۴ (۴) نادرست است، زیرا هرچه دمای ستاره بیش تر باشد، شرایط تشکیل عنصر سنگین تر فراهم می شود.

برای گزینه (۳) که درست است، محاسبه انرژی به صورت زیر انجام می شود:

روش اول:

در فرمول $E = mc^2$ جرم حتما باید بر حسب kg باشد بنابراین تن را به kg تبدیل می کنیم.

$$m = 5 \times 10^6 \times 10^3 kg = 5 \times 10^9 kg$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = 5 \times 10^9 (3 \times 10^8)^2 = 45 \times 10^{25} J \quad \text{یا} \quad 4,5 \times 10^{26} J$$

روش دوم:

$$5 \times 10^6 \text{ تن} \frac{1000 kg}{1 \text{ تن}} = 5 \times 10^9 kg$$

$$E = mc^2 \Rightarrow E = 5 \times 10^9 \times 9 \times 10^{16} = 4,5 \times 10^{26}$$

✓. اگر سرعت نور را ندادند می توان $m_{/s^2}^2 = 9 \times 10^{16} m^2/s^2$ در نظر گرفت.

۶۸ . گزینه ۲

$$\text{مقدار انرژی گسیل شده در یک سال} = 10^{22} \times 365 = 3,65 \times 10^{24} J$$

روز

$$E = mc^2 \Rightarrow 3,65 \times 10^{24} = m(3 \times 10^8)^2 \Rightarrow m = 4,05 \times 10^6 kg \times \frac{1000 g}{1 kg} = 4,05 \times 10^9 g$$

۶۹ . گزینه ۲ (ب و ت) نادرست: (ب) اغلب هسته هایی که نسبت شمار نوترون به پروتون های آنها برابر یا بیش از ۱٫۵ باشد پرتوزا و ناپایدارند.

(ت) هیدروژن دارای چهار ایزوتوپ ساختگی و پنج ایزوتوپ ناپایدار است.

۷۰ . گزینه ۱ عبارت (آ) نادرست است. رادیوایزوتوپ به ایزوتوپ پرتوزا و ناپایدار می گویند.

* ایزوتوپ فراوان تر لیتیم 6_3Li است ($Z = 3$, $A = 7$) که عدد جرمی آن از دو برابر عدد اتمی آن یک واحد بیش تر است.

** جرم اتمی میانگین ایزوتوپ های لیتیم، ۶٫۹۴ است که به جرم ایزوتوپ فراوان تر آن 6_3Li نزدیک تر است. (6_3Li , 7_3Li)

۷۱ . گزینه ۳

$${}^{40}_{19}A^{2+} (N = 21 \Rightarrow Z = 40 - 21 = 19 \Rightarrow {}^{40}_{19}A^{2+})$$

عدد اتمی این عنصر ۱۹ است که یک خانه بعد از گاز نجیب $[{}^{19}_{18}Ar]$ و در دوره ی بعد از آن قرار دارد یعنی گروه اول و دوره چهارم پس با Li هم گروه و با Se هم دوره است. (Se دو خانه قبل از Kr در دوره ی چهارم قرار دارد).

۷۲ . گزینه ۳ ایزوتوپ های ساختگی بسیار ناپایدارند و درصد فراوانی ندارند.

۷۳ . گزینه ۳

$$\underbrace{{}_{20}X^{2+} : (e = 18)}_{\text{در حالت یون}} \Rightarrow \underbrace{{}_{20}X : (p = 20, e = 20)}_{\text{در حالت اتم}}$$

ایزوتوپ ها باید با عنصر ${}_{20}X$ دارای عدد اتمی یکسان و عدد جرمی متفاوت باشند پس A , D و E ایزوتوپ های عنصر X هستند.

۷۴ . گزینه ۱

$${}^{26}_{12}Mg \Rightarrow (e = 12, p = 12, n = 14, A = 26) \xrightarrow{+2P} (e = 12, p = 14, n = 14, A = 28)$$

و چون تعداد الکترون دوتا از پروتون کم تر است تبدیل به یون دو بار مثبت ${}^{28}_{14}X^{2+}$ شده است.

۷۵ . گزینه ۴

$${}^{18}_8O : (n = 18 - 8 = 10) \quad , \quad {}^{40}_{20}Ca^{2+} : (p = 20, e = 18)$$

$${}^{19}_9F : (n = 19 - 9 = 10) \quad , \quad {}^{31}_{15}P : (A = 31)$$

۷۶ . گزینه ۳ اورانیوم شناخته شده ترین فلز پرتوزایی است که فقط ایزوتوپ ${}^{235}U$ آن به عنوان سوخت در راکتورهای اتمی به کار می رود نه همه ایزوتوپ های آن.

** از ۱۱۸ عنصر جدول ۹۲ عنصر در طبیعت وجود دارد یعنی:

$$\text{درصد فراوانی} = \frac{92}{118} \times 100 \approx 78\%$$

$$?g = 1 amu \times \frac{1g}{6,02 \times 10^{23} amu} = 1,66 \times 10^{-24} g$$

۷۸. گزینه ۲ 7_3Li دارای ۳ پروتون، ۳ الکترون و ۴ نوترون است و جرم آن بر حسب (amu) به صورت زیر محاسبه می شود:

$$(amu) = \underbrace{(3 \times 0,00055)}_{\text{جرم الکترون}} + \underbrace{(3 \times 1,0073)}_{\text{جرم پروتون}} + \underbrace{(4 \times 1,0087)}_{\text{جرم نوترون}} = 7,0582 amu$$

۷۹. گزینه ۴ فقط عبارت ب نادرست است. دانشمندان با استفاده از دستگاه طیف سنج جرمی، جرم اتمها را با دقت زیادی اندازه گیری می کنند.

$$1 amu \times \frac{1g}{6,02 \times 10^{23} amu} = 1,66 \times 10^{-24} g$$

۸۰. گزینه ۳ ابتدا جرم ظرف را از جرم کل که ترازو نشان می دهد کم می کنیم:

$$1895,76 - 450,03 = 1445,73g \text{ جرم مهره ها}$$

$$1445,73 \div 4,29 = 337 \text{ تعداد مهره ها}$$

۸۱. گزینه ۳

روش اول:

$$? \text{ مولکول } CO = \frac{1 \text{ mol } CO}{28g CO} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول}}{1 \text{ mol } CO} = 12,04 \times 10^{21} \text{ مولکول}$$

$$\text{تعداد مولکول } CO = \text{تعداد مولکول } CH_4$$

$$?g CH_4 = 12,04 \times 10^{21} CH_4 \text{ مولکول} \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{6,02 \times 10^{23} CH_4 \text{ مولکول}} \times \frac{16g CH_4}{1 \text{ mol } CH_4} = 0,32g CH_4$$

روش دوم:

$$0,56g CO \times \frac{1 \text{ mol } CO}{28g CO} \times \frac{N_A \text{ مولکول}}{1 \text{ mol } CO} = 0,02 N_A \text{ مولکول } CO$$

$$\text{تعداد مولکول } CO = \text{تعداد مولکول } CH_4 \Rightarrow 0,02 N_A \text{ مولکول} \times \frac{1 \text{ mol } CH_4}{N_A \text{ مولکول}} \times \frac{16g CH_4}{1 \text{ mol } CH_4} = 0,32g CH_4$$

۸۲. گزینه ۲

$$Z = \frac{\text{بار با علامت} + \text{اختلاف الکترون با نوترون} - \text{عدد جرمی}}{2}$$

$${}^{79}X^{3-} : Z = \frac{79 - 10 + (-3)}{2} \Rightarrow Z = 33$$

آخرین زیرلایه ۳ الکترون دارد. ${}^{79}X : [1s^2] 3d^1 / 4s^2 4p^3 \rightarrow$

۸۳. گزینه ۴

$$N + P = 79$$

$$e = P - 3$$

$$N - e = 18 \Rightarrow N - P + 3 = 18 \Rightarrow \begin{cases} N - P = 15 \\ N + P = 79 \\ 2N = 94 \end{cases}$$

$$2N = 94 \Rightarrow N = \frac{94}{2} = 47$$

$$P = 79 - 47 = 32$$

در یون X^{2+} ، ۳۰ الکترون وجود دارد.

۸۴. گزینه ۳ موارد الف و ب صحیح هستند.

بررسی سایر موارد:

$$P + n = 65 \quad e = P - 2$$

$$n - e = 7 \Rightarrow n - P + 2 = 7 \Rightarrow n - P = 5$$

$$\begin{cases} n + P = 65 \\ n - P = 5 \end{cases} \Rightarrow 2n = 70 \Rightarrow n = \frac{70}{2} = 35$$

$$Z = \frac{\text{اختلاف الکترون و نوترون} + \text{بار یون} + \text{عدد جرمی}}{2}$$

یا

$$Z = \frac{65 + 2 - 7}{2} = 30 \Rightarrow n = 65 - 30 = 35$$

۸۵. گزینه ۴ بررسی موارد:

(الف)

$$2,7g Al \times \frac{1 mol Al}{27g Al} = 0,1 mol Al \quad 2g Ar \times \frac{1 mol}{40g} = 0,05 mol$$

بنابراین تعداد مول‌های Al دو برابر Ar است.

ب) هر چقدر جرم مولی یک عنصر کمتر باشد، در a گرم از آن تعداد اتم بیشتری وجود دارد؛ بنابراین برای این که a گرم سدیم تعداد اتم بیشتری داشته باشد، پس عنصر دیگر باید جرم مولی بیشتری داشته باشد که پتاسیم است.

(ب)

$$4 mol C \times \frac{12gr}{1 mol C} = 48$$

۸۶. گزینه ۴ ابتدا تعداد اتم‌های O_2 را محاسبه می‌کنیم:

$$N_A = 6,022 \times 10^{23}$$

$$2 gr O_2 \times \frac{1 mol O_2}{32 gr O_2} \times \frac{2 N_A \text{ اتم}}{1 mol O_2} = \frac{N_A}{8}$$

سپس تعداد مولکول‌های XO_2 را محاسبه می‌کنیم:

$$x gr XO_2 \times \frac{1 mol XO_2}{x + 32 gr XO_2} \times \frac{N_A \text{ مولکول}}{1 mol XO_2} = \frac{8 N_A}{x + 32}$$

حال دو معادله را مساوی یکدیگر قرار می‌دهیم:

$$\frac{N_A}{8} = \frac{8 N_A}{x + 32} \Rightarrow x + 32 = 64 \Rightarrow x = 64 - 32 = 32$$

$$11 Ne \{ N = P = 10 \Rightarrow N + P = A = 20 \}$$

$$11 Ne \{ N = P + 2 \Rightarrow N = 10 + 2 = 12 \Rightarrow A = N + P = 22 \}$$

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} \Rightarrow 21,4 = \frac{20 F_1 + 22(100 - F_1)}{100}$$

$$2140 = 20 F_1 + 2200 - 22 F_1 \Rightarrow 60 = 2 F_1 \Rightarrow F_1 = \frac{60}{2} = 30\%$$

$$F_2 = 100 - F_1 \Rightarrow F_2 = 100 - 30 = 70\%$$

۸۸. گزینه ۲ بررسی گزینه‌ها:

$$\frac{N}{Z} \geq 1,5$$

اگر به سمت چپ نامعادله $\frac{Z}{N}$ و به سمت راست ۱ را اضافه کنیم داریم:

$$\frac{N+Z}{Z} \geq \frac{1,5+1}{1} \Rightarrow \frac{A}{Z} \geq 2,5 \Rightarrow \frac{Z}{A} \geq \frac{1}{2,5}$$

ت) فراوانی همه ایزوتوپ‌های یک عنصر در طبیعت یکسان نیست.

$$\frac{Z}{A} \geq 0,4$$

۸۹. گزینه ۱ بررسی گزینه‌ها:

الف) ایزوتوبی پرتوزاست که $\frac{N}{P} \geq 1,5$ داشته باشد بنابراین:

$$\text{در } {}_{20}^{50}X = \frac{30}{20} = 1,5$$

$$\text{در } {}_{20}^{49}X = \frac{29}{20} = 1,45$$

$$\text{در } {}_{20}^{48}X = \frac{28}{20} = 1,4$$

ب) صحیح است زیرا ایزوتوپ‌ها خواص شیمیایی یکسان دارند ولی خواص فیزیکی وابسته به جرم متفاوت دارند.

پ) منیزیم دارای ۳ ایزوتوپ ${}_{12}^{24}Mg$, ${}_{12}^{25}Mg$, ${}_{12}^{26}Mg$ است که چون تعداد نوترون‌ها در آنها متفاوت است پس مجموع ذرات زیر اتمی در آنها برابر نیست.

ت) در ${}_{3}^7Li$ حداکثر اختلاف الکترون و نوترون وجود دارد که در Li ، ۱ و در Mg ، ۲ می‌باشد.

گزینه ۳ . ۹۰

$$P + N + e = 96$$

ذرات زیر اتمی درون هسته N و P هستند

$$\frac{N}{P} = \frac{6}{5} \Rightarrow N = \frac{6P}{5} = 1,2P$$

$$P + 1,2P + P = 96 \Rightarrow 3,2P = 96 \Rightarrow P = 30$$

$$e = 30, \quad N = 36 \quad A = N + P = 66$$

$$\frac{A}{P} X \Rightarrow \frac{66}{30} X$$

$$91. \quad 1. \quad 32g O_2 \times \frac{1 \text{ mol } O_2}{32g O_2} \times \frac{2 \text{ mol } O}{1 \text{ mol } O_2} \times \frac{N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol } O} = 2 \cdot N_A$$

$$xg CH_3OH \times \frac{1 \text{ mol } CH_3OH}{32g CH_3OH} \times \frac{4 \text{ mol } H}{1 \text{ mol } CH_3OH} \times \frac{N_A H}{1 \text{ mol } H} = \frac{4 N_A}{32} x$$

$$20 \cdot N_A = \frac{4 N_A}{32} x \Rightarrow x = 160g$$

۹۲. گزینه ۲

$$14,2 = \frac{14a_1 + 16a_2}{a_1 + a_2} \Rightarrow 14,2a_1 + 14,2a_2 = 14a_1 + 16a_2 \Rightarrow 0,2a_1 = 1,8a_2 \Rightarrow \frac{a_2}{a_1} = \frac{1}{9}$$

۹۳. گزینه ۳ در صورت سؤال کاهش جرم بر حسب تولید یک مول اتم اکسیژن است؛ بنابراین با توجه به این که ۳۲ گرم معادل دو مول اتم اکسیژن است، کاهش جرم برابر $10^{-4} \times 2,8$ خواهد بود.

$$E = mc^2 \rightarrow E = (2,8 \times 10^{-4} \times 10^{-3}) kg \times (3 \times 10^8)^2$$

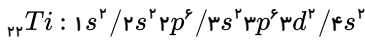
$$= 2,82 \times 10^5 J \xrightarrow{\text{تبدیل به کیلوژول}} 2,82 \times 10^2 \times 10^{-3} = 2,82 \times 10^2 kJ$$

۹۴. گزینه ۱ عدد کوانتومی $l = 1$ نشان دهنده زیرلایه p است. وجود ۱۷ الکترون در $l = 1$ در آرایش الکترونی یک اتم به معنی وجود زیرلایه های $2p^6$ ، $3p^6$ و $4p^5$ در آرایش الکترونی آن است.

تناوب چهارم، گروه ۱۷ (VIIA) $\rightarrow 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 4d^1 4s^2 4p^5$ آرایش الکترونی

توجه داشته باشید که اتم مورد نظر در آخرین زیرلایه ($4p$) دارای ۵ الکترون است.

۹۵. گزینه ۱

زیرلایه $l = 1$ یعنی p که در مجموع ۱۲ الکترون دارد.

$$4s^2: \begin{cases} n = 4 \\ l = 0 \end{cases}$$

بیرونی ترین زیرلایه

۹۶. گزینه ۱

$$C = 12 \frac{g}{mol} \rightarrow A = 1,33 \times 12 = 16 \frac{g}{mol}$$

$$\rightarrow \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ اتم } A}{A \text{ اتم } 1} \cdot 16g \Rightarrow 2,6 \times 10^{-23} g$$

$$C = 12 \text{amu} \rightarrow A = 1,33 \times 12 \approx 16 \text{amu}$$

۹۷. گزینه ۲ ابتدا تعداد اتم های اکسیژن SO_3 را محاسبه می کنیم:

$$? \text{ اتم } O = 0,112 L SO_3 \times \frac{1 \text{ mol } SO_3}{22,4 L SO_3} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول } SO_3}{1 \text{ mol } SO_3} \times \frac{3 \text{ اتم } O}{1 \text{ مولکول } SO_3} = \boxed{9,03 \times 10^{21}}$$

حال این تعداد ضرب را در ده می کنیم و برابر تعداد اتم های گاز نیتروژن قرار می دهیم:

$$? g N_2 = 9,03 \times 10^{23} \text{ اتم } N \times \frac{1 \text{ مولکول } N_2}{2 \text{ اتم } N} \times \frac{1 \text{ mol } N_2}{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول } N_2} \times \frac{28 g N_2}{1 \text{ mol } N_2} = \boxed{2,1 g}$$

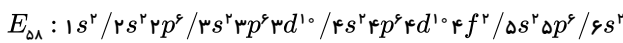
۹۸. گزینه ۲

$$A^{x-} \begin{cases} e = x \Rightarrow P = x - 2 \\ n = y + 2 \end{cases} \Rightarrow \begin{matrix} z = x - 2 \\ A = p + n = x - 2 + y + 2 = x + y \end{matrix} \Rightarrow \boxed{\frac{x+y}{x-2} A}$$

گونه $B \frac{x+y}{x-2}$ در واقع همان خود $A \frac{x+y}{x-2}$ هست.

گونه های $D \frac{x+y+2}{x-2}$ و $F \frac{x+y+6}{x-2}$ ایزوتوپ های A هستند، زیرا عدد اتمی آن ها با A برابر و عدد جرمی شان متفاوت است.

۹۹. گزینه ۴

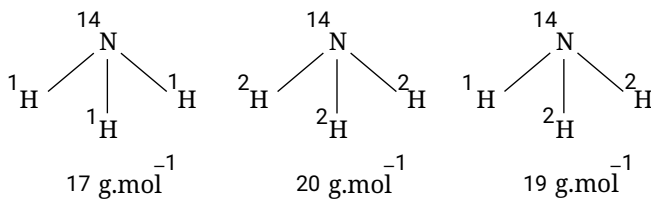
۳ لایه پر وجود دارد و ۷ زیرلایه ۲ الکترونی وجود دارد.

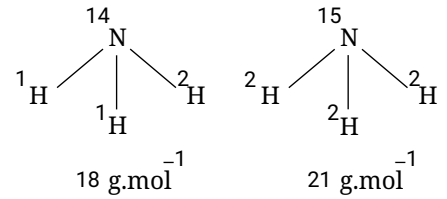
۱۰۰. گزینه ۱

$$\frac{\text{atom } H(NH_3)}{\text{atom } O(SO_2)} = \frac{5,1 g NH_3 \times \frac{1 \text{ mol } NH_3}{17 g NH_3} \times \frac{3 N_{A \text{ atom}}}{1 \text{ mol } NH_3} \times 0,9 \cancel{N_A}}{0,8 g SO_2 \times \frac{1 \text{ mol } SO_2}{64 g SO_2} \times \frac{3 N_{A \text{ atom}}}{1 \text{ mol } SO_2} \times 0,3 \cancel{N_A}} = 30$$

۱۰۱. گزینه ۲

حالت های زیر را می توان در نظر گرفت:

۱۰۲. گزینه ۳ به ازای تشکیل 1 mol MgO ، ۲ مول الکترون میان Mg و O مبادله می‌شود.

$$4 \times 10^{22} e^- \times \frac{1 \text{ mole}^-}{6.02 \times 10^{23} e^-} \times \frac{1 \text{ mol MgO}}{2 \text{ mol } e^-} \times \frac{40 \text{ g MgO}}{1 \text{ mol MgO}} = 1.3 \text{ g MgO}$$

۱۰۳. گزینه ۴ یون X^{2-} دارای ۸۰ الکترون است، پس اتم X دارای ۷۸ الکترون و ۷۸ پروتون است:

$$A = p + n \Rightarrow A = 122 + 78 = 200$$

ایزوتوپ عنصر X باید عدد اتمی ۷۸ داشته باشد و عدد جرمی ۲۰۰ نداشته باشد که در خواص شیمیایی یکسان هستند.

۱۰۴. گزینه ۴

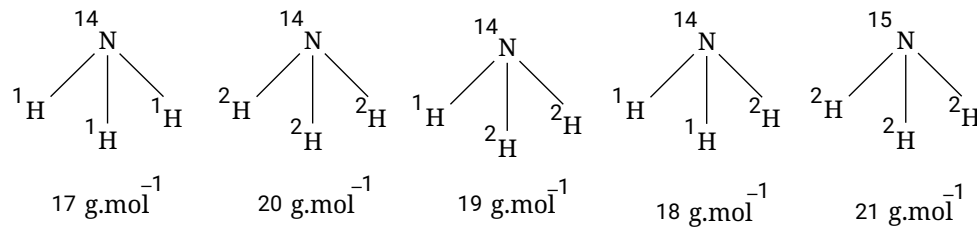
$$C_r H_f = 30 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$a \frac{N_A H}{6 N_A H} \times \frac{1 \text{ mol } C_r H_f}{6 N_A H} \times \frac{30 \text{ g } C_r H_f}{1 \text{ mol } C_r H_f} = \Delta a$$

۱۰۵. گزینه ۱

$$\frac{\text{atom H}(NH_3)}{\text{atom O}(SO_3)} = \frac{5.1 \text{ g } NH_3 \times \frac{1 \text{ mol } NH_3}{17 \text{ g } NH_3} \times \frac{3 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol } NH_3}}{0.8 \text{ g } SO_3 \times \frac{1 \text{ mol } SO_3}{80 \text{ g } SO_3} \times \frac{3 N_A \text{ atom}}{1 \text{ mol } SO_3}} = \frac{0.9 N_A}{0.3 N_A} = 3$$

۱۰۶. گزینه ۲ حالت‌های زیر را می‌توان در نظر گرفت:

۱۰۷. گزینه ۳ به ازای تشکیل 1 mol MgO ، ۲ مول الکترون میان Mg و O مبادله می‌شود.

$$4 \times 10^{22} e^- \times \frac{1 \text{ mole}^-}{6.02 \times 10^{23} e^-} \times \frac{1 \text{ mol MgO}}{2 \text{ mole}^-} \times \frac{40 \text{ g MgO}}{1 \text{ mol MgO}} = 1.3 \text{ g MgO}$$

۱۰۸. گزینه ۴ یون X^{2-} دارای ۸۰ الکترون است، پس اتم X دارای ۷۸ الکترون و ۷۸ پروتون است:

$$A = p + n \Rightarrow A = 122 + 78 = 200$$

ایزوتوپ عنصر X باید عدد اتمی ۷۸ داشته باشد ولی عدد جرمی آن متفاوت از عدد جرمی ۲۰۰ باشد (ایزوتوپ‌ها عدد جرمی متفاوت دارند) و در خواص شیمیایی یکسان هستند.

۱۰۹. گزینه ۴

$$C_r H_f = 30 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

$$a \frac{N_A H}{6 N_A H} \times \frac{1 \text{ mol } C_r H_f}{6 N_A H} \times \frac{30 \text{ g } C_r H_f}{1 \text{ mol } C_r H_f} = \Delta a$$

۱۱۰. گزینه ۴ فرض کنید جرم هر دو ترکیب ۱g است:

$$1 \text{ g } N_2 O_3 \times \frac{1 \text{ mol } N_2 O_3}{92 \text{ g } N_2 O_3} \times \frac{4 N_A \text{ atom O}}{1 \text{ mol } N_2 O_3} = \frac{4 N_A}{92}$$

$$1 \text{ g } PCl_3 \times \frac{1 \text{ mol } PCl_3}{137.5 \text{ g } PCl_3} \times \frac{3 N_A \text{ atom Cl}}{1 \text{ mol } PCl_3} = \frac{3 N_A}{137.5}$$

$$\frac{4 \cancel{NA}}{92} = \frac{550}{276} = 1,99 \approx 2$$

$$\frac{3 \cancel{NA}}{137,5}$$

۱۱۱. گزینه ۱

۱: ایزوتوپ سبکتر

۲: ایزوتوپ سنگینتر

$$\text{از طرفی } \begin{cases} e_1 = p_1 \\ n_1 - e_1 = 0 \end{cases} \Rightarrow n_1 - p_1 = 0 \Rightarrow n_1 = p_1 \quad (I)$$

ایزوتوپ سنگینتر ۲ واحد از ایزوتوپ سبکتر جرم بیش تری دارد و از آن جایی که ایزوتوپها تنها در شمار نوترونها متفاوت هستند:

$$\begin{cases} n_p + p_p = 34 \\ n_p = n_1 + 2 \end{cases} \xrightarrow{(I)} \begin{cases} n_1 = p_1 = 16 \\ n_p = 18 \end{cases}$$

$$\rightarrow \bar{M} = 32,1 = \frac{34 \times x + 32(100 - x)}{100} \Rightarrow 3210 = 2x + 3200 \Rightarrow 10 = 2x \Rightarrow x = 5$$

۱۱۲. گزینه ۱ ابتدا باید فراوانی هریک از ایزوتوپها را حساب کرد.

$$x_1 = \frac{|m_p - m|}{m_p - m_1} \times 100 = \frac{1,8}{2} \times 100 = 90\%$$

$$x_p = \frac{|m_1 - m|}{m_p - m_1} \times 100 = \frac{0,2}{2} \times 100 = 10\%$$

$$30,1 \text{ mg} \times \frac{1 \text{ g}}{10^3 \text{ mg}} \times \frac{1 \text{ mol}}{60,2 \text{ g}} \times \frac{90 \text{ mol}}{100 \text{ mol}} = 4,5 \times 10^{-4} \text{ mol} \quad X$$

۱۱۳. گزینه ۱

$$\begin{cases} e = p + 1 \\ p + 1 = 36 \\ n - p = 10 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} p = 35 \\ n = 45 \end{cases} \Rightarrow n + p = 80$$

از آنجایی که عدد جرمی این ذره برابر ۸۰ است، پس جرم اتمی آن نیز ۸۰ amu است.

$$10^9 \text{ A اتم} \times \frac{80 \text{ amu A}}{1 \text{ A اتم}} \times \frac{1,66 \times 10^{-24} \text{ g A}}{1 \text{ amu A}} = 132,8 \times 10^{-15} \approx 1,3 \times 10^{-13} \text{ g A}$$

۱۱۴. گزینه ۱

$$\text{راه اول: } \begin{cases} \frac{6x + 7y}{100} = 6,94 \\ x + y = 100 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 6x + 7(100 - x) = 694 \\ -x + 700 = 694 \end{cases} \Rightarrow x = 6 \quad y = 100 - 6 = 94$$

$$\text{راه دوم: } \begin{array}{ccc} 6 & 6/94 & 7 \\ | & | & | \\ \leftarrow 0/94 & & \leftarrow 0/06 \\ & \searrow & \swarrow \\ & x & y \end{array} \quad \begin{cases} x = \frac{0,06}{1} \times 100 = 6 \\ y = \frac{0,94}{2} \times 100 = 94 \end{cases}$$

۱۱۵. گزینه ۱ واحد جرم اتمی در مقیاس جدید برحسب ${}_{14}^{26}\text{Fe}$ را $1 \text{ amu}'$ در نظر می‌گیریم و آن را برحسب 1 amu حساب می‌کنیم:

$$1 \text{ amu}' = \frac{1}{26} N \text{ جرم} = \frac{1}{26} \times 14,07 \text{ amu} = 0,54 \text{ amu}$$

جرم اتمی ${}_{26}^{56}\text{Fe}$ را برحسب $1 \text{ amu}'$ بدست می‌آوریم:

$$56,85 \text{ amu} \times \frac{1 \text{ amu}'}{0,54 \text{ amu}} = 105,29 \text{ amu}'$$

$$\text{جرم میانگین} = \frac{x_1 f_1 + x_2 f_2}{f_1 + f_2} \quad \begin{array}{l} a \text{ ایزوتوپ سبک} \\ b \text{ ایزوتوپ سنگین} \end{array}$$

$$a + 0.8 = \frac{12a + 12b}{(12 + 8)} \Rightarrow 20a + 16 = 12a + 12b \Rightarrow 8a - 12b = -16 \Rightarrow a - b = -2 \Rightarrow b - a = 2$$

گزینه ۲ . ۱۱۷

چون کربن مبنای واحد جرم اتمی است و جرم ایزوتوپ ^{12}C دقیقاً 12amu است بنابراین

$$\frac{\cancel{19}F}{\cancel{19}F} \times \frac{\cancel{35}Cl}{\cancel{35}Cl} \times \frac{\cancel{81}Br}{\cancel{81}Br} = \frac{\cancel{81}Br}{\cancel{35}Cl} = \frac{\cancel{12}C}{\cancel{12}C}$$

با قرار دادن آن عدد

$$M_{Br} = 2,3140 \times 1,8406 \times 1,5832 \times 12 = 80,92 \text{ g}$$

است که N_A عدد آووگادرو است.

گزینه ۳ می‌توانیم هم از راه تناسب به این صورت حل کنیم:

اتم

$$3,32 \times 10^{-23} \text{ گرم}$$

$$6,02 \times 10^{23}$$

X

$$\Rightarrow X = 6,02 \times 10^{23} \times 3,32 \times 10^{-23} \approx 19,98 \approx 20$$

یا از راه استوکیومتری

$$\frac{3,32 \times 10^{-23}}{\text{اتم}} \times 6,02 \times 10^{23} \approx 20$$

تازه دوتا عدد ۲۰ داریم به جدول تناوبی نگاه کنند که جرم اتمی کجا نوشته می‌شود. (جرم اتمی عناصر از نظر عددی معادل ۱ مول یا عدد آووگادرو اتم می‌باشد).

گزینه ۲ . ۱۱۹

$$12,04 \times 10^{23} \text{ مولکول } O_X \times \frac{1 \text{ mol } O_X}{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول } O_X} \times \frac{(16X)g O_X}{1 \text{ mol } O_X} = 9,6g O_X \Rightarrow x = 3$$

گزینه ۴ به این گونه مسائل، سوالات دو بخشی گفته می‌شود که مجهول بخش اول سوال به عنوان معلوم بخش دوم سوال به کار می‌رود.

بخش اول:

$$7,2g \text{ Mg} \times \frac{1 \text{ mol Mg}}{24g \text{ Mg}} \times \frac{N_A \text{ یون}}{1 \text{ mol Mg}} \times \frac{10e}{1 \text{ یون}} = 3N_A e$$

بخش دوم: مقدار نوترون‌های آهن = مقدار الکترون‌ها در $7,2$ گرم یون منیزیم

$$N_A = 6,022 \times 10^{23}$$

$$Fe \text{ تعداد نوترون‌های } = 3N_A$$

$$gFe = 3N_A \text{ نوترون} \times \frac{Fe \text{ اتم } 1}{30n} \times \frac{1 \text{ mol Fe}}{N_A \text{ اتم}} \times \frac{56g Fe}{1 \text{ mol Fe}} = 5,6g$$

گزینه ۳ جرم مولی کلسیم کلرید را محاسبه می‌کنیم:

و هر مول $CaCl_2$ شامل ۳ مول یون است

$$CaCl_2 = 40 + 2(35,5) = 111$$

هر amu معادل با $10^{-24} \times 1,661$ گرم است.

$$666amu CaCl_2 \times \frac{1,661 \times 10^{-24} g CaCl_2}{1amu CaCl_2} \times \frac{1 \text{ mol } CaCl_2}{111g CaCl_2} \times \frac{3 \text{ mol یون}}{1 \text{ mol } CaCl_2} \times \frac{6,022 \times 10^{23} \text{ یون}}{1 \text{ mol یون}} = 18 \text{ mol } Al_2(SO_4)_3$$

گزینه ۲ . ۱۲۲

$$\begin{array}{l} n + P = 65 \\ n - e = 7 \end{array} \xrightarrow{e=P-7} \begin{array}{l} n + P = 65 \\ n - P + 7 = 7 \end{array} \Rightarrow P = 30$$

$${}_{30}A: 1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^6 3d^1 4s^2$$

$$l = 1 \longrightarrow 6 + 6 = 12 \quad a = 12 \text{ تعداد الکترون با } l = 1 \text{ برابر } 12$$

$$n = 3 \quad 2 + 6 + 10 = 18 \quad b = 18$$

$$\frac{b}{a} = \frac{18}{12} = \frac{3}{2} = 1,5$$

۱۲۳ . گزینه ۱

$$n + p = 72$$

$$\frac{p}{n} = 0,8 \Rightarrow p = 0,8n$$

$$n + 0,8n = 72 \rightarrow n = 40, p = 32$$

پس عدد اتمی این عنصر ۳۲ است (${}^{32}M$) و در دوره چهارم قرار دارد و با عنصر A هم دوره است و آرایش الکترونی M^{2+} به صورت زیر است:

$$M^{2+} : 1s^2 / 2s^2 2p^6 / 3s^2 3p^6 3d^10 / 4s^2$$

بنابراین ۳ لایه از الکترون پر شده است.

۱۲۴ . گزینه ۲ ابتدا مول الکترون از دست داده شده را به دست می آوریم:

$$? \text{ mole}^- = 3,01 \times 10^{24} e^- \times \frac{1 \text{ mole}^-}{6,02 \times 10^{23} e^-} = 5 \text{ mole}^-$$

با توجه به اینکه آلومینیم یون Al^{3+} تشکیل می دهد و فرمول آلومینیم اکسید، Al_2O_3 و فرمول آلومینیم فلئورید AlF_3 می باشد.
در واقع:

$$? g Al_2O_3 = 5 \text{ mole}^- \times \frac{1 \text{ mol } Al^{3+}}{3 \text{ mole}^-} \times \frac{1 \text{ mol } Al_2O_3}{2 \text{ mol } Al^{3+}} \times \frac{102 g Al_2O_3}{1 \text{ mol } Al_2O_3} = \frac{5}{6} \times 102 g Al_2O_3$$

$$? g AlF_3 = 5 \text{ mole}^- \times \frac{1 \text{ mol } Al^{3+}}{3 \text{ mole}^-} \times \frac{1 \text{ mol } AlF_3}{1 \text{ mol } Al^{3+}} \times \frac{84 g AlF_3}{1 \text{ mol } AlF_3} = \frac{5}{3} \times 84 g AlF_3$$

$$\frac{\frac{5}{3} \times 84}{\frac{5}{6} \times 102} \approx 1,65$$

۱۲۵ . گزینه ۲

$$\left. \begin{matrix} 49A \\ 51A \end{matrix} \right\} 65\%$$

$$53A \rightarrow 15\%$$

$$54A \rightarrow 20\%$$

$$\rightarrow \bar{M}_A = 0,65M + (0,15 \times 53) + (0,2 \times 54) = 50,95$$

$$M(A_1, A_2) = 49,5 \text{ amu}$$

$$\left. \begin{matrix} f_1 = x \\ f_2 = 65 - x \end{matrix} \right\} \Rightarrow M_{(A_1, A_2)} = \frac{49 \times x + 51(65 - x)}{65} = 49,5$$

$$x = 47,5\% \quad 65 - x = 17,5\% \Rightarrow \left\{ \begin{matrix} f_1 = 47,5\% \\ f_2 = 17,5\% \end{matrix} \right.$$

۱۲۶ . گزینه ۲

$$Q = 900 \times 10^6 g \times \frac{240 J}{1 g} = 216 \times 10^9 J$$

$$E = mc^2 \Rightarrow 216 \times 10^9 = m \times 9 \times 10^{16}$$

$$m = 24 \times 10^{-7} kg$$

$$mmolH = 24 \times 10^{-7} \times 10^{23} g \times \frac{1 \text{ mol } H}{1 g H} \times \frac{10^{-3} mmol H}{1 \text{ mol } H} = 2,4 mmol H$$

$$Mg \text{ جرم اتمی میانگین} = \frac{۲۳,۹۹ \times ۷۹ + ۲۴,۹۹ \times ۱۰ + ۲۵,۹۸ \times ۱۱}{۱۰۰} \approx ۲۴,۳۱$$

$$MgF_۲ \text{ جرم اتمی} = ۲۴,۳۱ + (۲ \times ۱۸,۹۹) = ۶۲,۲۸$$

۱۲۸. گزینه ۴

$$\text{یون های موجود در } ۸۴ \text{ گرم منیزیم سولفید} = ۸۴gMgS \times \frac{۱molMgS}{۵۶gMgS} \times \frac{۲mol \text{ یون}}{۱molMgS} = ۳mol \text{ یون}$$

$$\text{یون مثبت } ۰,۶mol = ۱۶,۶gNa_pN \times \frac{۱molNa_pN}{۸۳gNa_pN} \times \frac{۳mol \text{ مثبت یون}}{۱molNa_pN}$$

$$\frac{۳}{۰,۶} = ۵$$

۱۲۹. گزینه ۳

$$p = e - ۳ \rightarrow e = p + ۳ \rightarrow \begin{cases} n - p = ۱۸ \\ n + p = ۸۸ \end{cases}$$

$$۲n = ۱۰۶ \rightarrow n = ۵۲, p = ۳۵, e = ۳۸$$

$$\frac{n}{p} \rightarrow \frac{۵۲}{۳۵} > ۱,۵ \rightarrow \text{پس ناپایدار است}$$

$$\frac{n - p = ۱۸}{e - p = ۳}$$

۱۳۰. گزینه ۱ آرایش ns^2, np^6 به طور مثال می تواند متعلق به کاتیون $Na^+ \rightarrow [1s^2]Ne$ باشد که دارای آرایش $1s^2, 2p^6$ است و متعلق به آنیون $O^{2-} \rightarrow [1s^2]Ne$ باشد که همان آرایش را دارد. آرایش الکترونی هشتایی $ns^2 np^6$ می تواند متعلق به یک گاز نجیب باشد، بنابراین آرایش $ns^2 np^6$ را هم می توان به یک آنیون پایدار و هم می توان به یک کاتیون پایدار و همچنین به یک اتم خنثی نسبت داد.

۱۳۱. گزینه ۱

$$?molCu = ۴,۸gCu \times \frac{۱molCu}{۶۴gCu} = ۰,۰۷۵molCu$$

و در مول های برابر می توان نوشت:

$$۰,۰۷۵molCu = ۰,۰۷۵molZn$$

$$?gZn = ۰,۰۷۵molZn \times \frac{۶۵gZn}{۱molZn} = ۴,۸۷۵gZn$$

۱۳۲. گزینه ۴ تعداد ذره ها در مول های برابر یکسان است:

$$\underbrace{MgSO_4}_A : ۲۴ + ۳۲ + ۴ \times ۱۶ = ۱۲۰g \cdot mol^{-1}$$

$$۳g_A \times \frac{۱mol_A}{۱۲۰g_A} = ۰,۰۲۵mol_A, \quad ۰,۰۲۵mol_A = ۰,۰۲۵mol_{Fe}$$

$$۰,۰۲۵mol_{Fe} \times \frac{۵۶g_{Fe}}{۱mol_{Fe}} = ۱,۴g_{Fe}$$

۱۳۳. گزینه ۲ در جرم برابر از دو ماده ای که جرم مولی برابر دارند، تعداد مول های یکسانی وجود دارد و اگر در فرمول مولکولی این دو ماده تعداد اتم های آن ها با هم برابر باشد، در جرم های برابر تعداد اتم ها یکسان می شود. این دو شرط در مولکول های CO و $N_۲$ برقرار است که هر دو جرم مولی $۲۸g \cdot mol^{-1}$ دارند و دو اتمی هستند.

$$\text{جرم مولی } CO = ۱۲ + ۱۶ = ۲۸g \cdot mol^{-1}$$

$$N_۲ = ۲ \times ۱۴ = ۲۸g \cdot mol^{-1}$$

۱۳۴. گزینه ۱ روش اول:

$$?mol = ۳,۰۱ \times ۱۰^{۲۰} \text{ اتم} \times \frac{۱mol}{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{ اتم}} = ۵ \times ۱۰^{-۴} mol$$

$$۵ \times ۱۰^{-۴} mol = ۲۰mg \times \frac{۱g}{۱۰۰۰mg} \times \frac{۱mol}{Xg} \Rightarrow X = ۴۰g \cdot mol^{-1}$$

روش دوم:

$$\frac{\text{عدد اتمها}}{\text{عدد آووگادرو}} = \frac{\text{جرم}}{\text{جرم اتمی}} \Rightarrow \frac{۳,۰۱ \times ۱۰^{۲۰} \text{ اتم}}{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{ اتم}} = \frac{۲۰ \times ۱۰^{-۲۳}}{M} \Rightarrow M = ۴۰$$

۱۳۵. گزینه ۱

$$? H_2O \text{ تعداد مولکول} = ۰,۰۰۹ \text{ mg } H_2O \times \frac{۱g}{۱۰۰۰ \text{ mg}} \times \frac{۱ \text{ mol } H_2O}{۱۸g H_2O} \times \frac{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳}}{۱ \text{ mol } H_2O} = ۳,۰۱ \times ۱۰^{۱۷}$$

۱۳۶. گزینه ۴

روش اول:

$$؟ \text{ عدد مولکولها} = ۳g H_2 \times \frac{۱ \text{ mol } H_2}{۲g H_2} \times \frac{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳} \text{ mol } H_2}{۱ \text{ mol } H_2} = ۹,۰۳ \times ۱۰^{۲۳}$$

روش دوم:

$$\frac{\text{جرم}}{\text{جرم مولی}} = \frac{\text{عده مولکولها}}{\text{عدداووگادرو}}$$

$$\frac{۳gr}{۲gr} = \frac{x \times ۱۰^{۲۳}}{۶,۰۲ \times ۱۰^{۲۳}} \Rightarrow x = ۹,۰۳$$

۱۳۷. گزینه ۳ یک واحد کربنی (یک amu) $\left(\frac{1}{12}\right)$ جرم اتم ^{12}C است. بنابراین می توان نوشت:

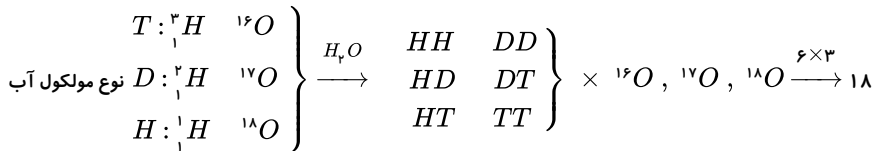
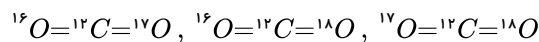
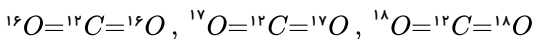
$$\underbrace{x \times 1,66 \times 10^{-23}}_{\text{جرم اتم } ^{12}C} \times \frac{1}{12} = \underbrace{1,66 \times 10^{-24}}_{\text{یک واحد کربنی (یک amu)}} \Rightarrow x = 1,2$$

۱۳۸. گزینه ۴ از آنجایی که صورت تست گفته این اتم با گرفتن دو الکترون با ^{18}Ar هم الکترون می شود نتیجه می گیریم که اتم خنثی دارای ۱۶ الکترون بوده و چون در اتم خنثی تعداد e^- برابر است پس دارای ۱۶ پروتون نیز می باشد و همچنین تعداد نوترون را $1,25$ برابر تعداد الکترونها داده که تعداد نوترونها برابر $20 = 16 \times 1,25$ است.

$$\begin{cases} e^- = 16 \\ p^+ (Z) = 16 \Rightarrow (A = Z(p^+) + N) \\ N = 20 \Rightarrow A = 16 + 20 = 36 \end{cases}$$

گزینه ۱. ۱۳۹

فرض می کنیم برای ایزوتوپهای هیدروژن نام مشخص قرار دهیم.

۱۴۰. گزینه ۲ با در نظر گرفتن ایزوتوپ ^{12}C و ایزوتوپهای اکسیژن، شش نوع مولکول به شرح زیر امکان پذیر است:حال اگر به جای ایزوتوپ ^{12}C ، ایزوتوپ ^{13}C قرار گیرد، شش مولکول دیگر به دست می آید و در مجموع دوازده نوع مولکول خواهیم داشت.

۱۴۱. گزینه ۱

جرم = m

$$m_{Ca} = ۲,۵m_O \xrightarrow{m_O = 1,۳۳m_C} m_{Ca} = ۲,۵ \times (1,۳۳m_C) = ۳,۳۲۵m_C$$

$$m_{CaO} = m_{Ca} + m_O \xrightarrow{m_{Ca} = ۳,۳۲۵m_C, m_O = 1,۳۳m_C} m_{CaO} = ۳,۳۲۵m_C + 1,۳۳m_C = ۴,۶۵۵m_C$$

۱۴۲. گزینه ۳ با توجه به داده های متن این پرسش، اگر فراوانی ایزوتوپ سنگین تر را x در نظر بگیریم، می توان نوشت:

$$107,87 = \frac{106,91(100 - x) + 108,9x}{100}$$

درصد فراوانی ایزوتوپ سنگین تر $x \approx 48,24$

$$x = \text{فراوانی ایزوتوپ سنگین تر} = 100 - x \Rightarrow ({}^1B) \text{ فراوانی ایزوتوپ سبک تر} = x$$

$$107.8 = \frac{(10 \times x) + 11 \times (100 - x)}{100} \Rightarrow 100 \times 107.8 = 10x + 1100 - 11x$$

$$\Rightarrow x = 20 : {}^1B \text{ فراوانی ایزوتوپ سنگین تر} , 100 - 20 = 80 : {}^{11}B$$

۱۴۴ . گزینه ۳ اگر درصد فراوانی ${}^{37}X$ ، ۲۵٪ باشد، درصد فراوانی ${}^A X$ برابر ۷۵٪ = ۲۵٪ - ۱۰۰٪ می باشد، بنابراین:

$$X \text{ میانگین جرم اتمی} = \frac{(37 \times 25) + (A \times 75)}{100} \rightarrow A = 35$$

۱۴۵ . گزینه ۳ با استفاده از رابطه ی محاسبه ی جرم اتمی میانگین می توان نوشت:

$$\frac{70a + 20(a+1) + 10(a+2)}{100} = 24.4 \Rightarrow 100a + 40 = 2440$$

$$a = 24 \Rightarrow n = 26 - 12 = 14 \text{ (عدد جرمی)} : a + 2 = 26 \text{ ایزوتوپ سنگین تر} \Rightarrow a = 24$$

۱۴۶ . گزینه ۳

یون X^- دارای ۳۶ الکترون است پس اتم خنثی X دارای ۳۵ الکترون و ۳۵ پروتون است:

$$X : Z = p = e = 35$$

$$A_1 : A = \frac{16}{7} Z = \frac{16}{7} \times 35 = 80 \quad \text{فراوانی } 90\%$$

$$\begin{cases} N = Z + 9 \\ 44 = 35 + 9 \end{cases} \Rightarrow A_2 : Z + N = 35 + 44 = 79 \quad \text{فراوانی } 10\%$$

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{(79 \times 10) + (80 \times 90)}{100} = 79.9$$

۱۴۷ . گزینه ۳ زیرلایه ی $3d$ در اتم A دارای ۶ الکترون و در یون X^{2+} دارای ۳ الکترون است. اتم A دارای ۲۶ الکترون و یون X^{2+} دارای ۲۱ الکترون است و تفاوت شمار الکترون های آن ها برابر ۵ است.

$${}_{26}A : [1s]Ar]3d^6 4s^2 \rightarrow e = 26$$

$${}_{21}X : [1s]Ar]3d^3 4s^2 \rightarrow {}_{21}X^{2+} : [1s]Ar]3d^3 \rightarrow e = 21$$

در D^{2+} نیز تعداد الکترون های زیر لایه $3d$ دو برابر Y است اما اختلاف تعداد الکترون های آنها ۳ واحد است.

۱۴۸ . گزینه ۳

$$\begin{cases} A = p + n \\ n = e_{\text{یون}} = p + 1 \end{cases} \Rightarrow A = 2p + 1 \Rightarrow 2(17) + 1 = 35 \Rightarrow \begin{cases} A = 35 \Rightarrow {}_{17}^{35}X \\ A + 2 = 37 \Rightarrow {}_{17}^{37}X \end{cases}$$

x = درصد فراوانی ایزوتوپ سبک تر

$$\text{جرم اتمی میانگین} = \frac{35x + 37(100 - x)}{100} = 35.75 \Rightarrow x = 62.5\%$$

۱۴۹ . گزینه ۳ این یون پنج الکترون از دست داده پس: ${}^{93}X^{5+} : (N - e = 16 \Rightarrow N = 16 + e)$

تعداد الکترون این پنج تا کم تر از پروتون است: $Z - 5 = e$ و به جای e این معادله را جایگزین می کنیم:

$$N = 16 + (Z - 5)$$

$$N = 11 + Z$$

$$A = Z + N \Rightarrow 93 = Z + (11 + Z) \Rightarrow Z = 41$$

۱۵۰ . گزینه ۳

$$CO_2 \text{ جرم مولی} = 12.01 + 2 \times 16 = 44.01 \text{ amu}$$

و جرم یک مول از مولکول CO_2 : یک مول 6.02×10^{23} مولکول CO_2 است و خواهیم داشت:

$$44.01 \times 6.02 \times 10^{23} = 26.49 \times 10^{24}$$

۱۵۱ . گزینه ۱ ابتدا مقدار گرمای حاصل از تغییرات جرم تبدیل هیدروژن به هلیم را تعیین می کنیم.

$$\Delta m = 1 - 0.99 = 0.01g \rightarrow 0.01g \times \frac{1kg}{1000g} = 10^{-5}kg$$

$$\Rightarrow \Delta E = \Delta mc^2 \Rightarrow \Delta E = 10^{-5} (3 \times 10^8)^2 = 9 \times 10^{11} J$$

$$? Kg_{CH_4} = 9 \times 10^{11} J \times \frac{1k}{1000} \times \frac{0.5 g_{CH_4}}{28.2 kJ_{CH_4}} \times \frac{1kg_{CH_4}}{1000 g_{CH_4}} = \frac{1.18 \times 10^9}{28.2} = 41844 \text{ kg}_{CH_4} = 41.844 \times 10^3 \text{ kg}_{CH_4}$$

۱۵۲. گزینه ۳

روش اول:

$$? gSF_n = 12,04 \times 10^{22} \text{ مولکول } SF_n \times \frac{1 \text{ mol } SF_n}{6,02 \times 10^{23} \text{ مولکول } SF_n} \times \frac{(32 + 19 \times n)g}{1 \text{ mol } SF_n} = 29,2 \Rightarrow 2 \times 10^{-1} \times (32 + 19n) = 29,2$$

$$\Rightarrow 32 + 19n = 146 \Rightarrow n = 6$$

روش دوم:

$$\frac{29,2g SF_n}{(32 + 19n)g} = \frac{12,04 \times 10^{22} \text{ مولکول}}{6,02 \times 10^{23}} \Rightarrow \boxed{n=6} \Rightarrow SF_6$$

روش سوم:

$$\frac{29,2g SF_n}{x g} = \frac{12,04 \times 10^{22} \text{ مولکول}}{6,02 \times 10^{23}} \Rightarrow x = 146g = SF_n \quad \text{جرم مولکولی}$$

$$\Rightarrow 32 + 19n = 146 \Rightarrow n = 6$$

۱۵۳. گزینه ۲ روش اول: چون به ازای هر ۲۰ دقیقه مقدار ماده‌ی اولیه نصف می‌شود و در یک ساعت (۶۰ min) سه تا ۲۰ دقیقه طی خواهد شد پس خواهیم نوشت:

$$0,8g \xrightarrow{20 \text{ min}} 0,4g \xrightarrow{20 \text{ min}} 0,2g \xrightarrow{20 \text{ min}} 0,1g \quad \text{باقی مانده}$$

روش دوم: با استفاده از فرمول روبرو:

$$m = m_0 \times (t)^n$$

مقدار اولیه

در فرمول (t) برابر با مقدار ماده چه تغییری می‌کند قرار داده می‌شود که در این تست هر ۲۰ دقیقه مقدار ماده نصف می‌شود پس $t = \frac{1}{2}$ و n تعداد دفعاتی که ماده تغییرات جرم دارد و $n = 3$ می‌شود.

$$m = 0,8 \left(\frac{1}{2}\right)^3 = 0,1g \quad \text{مقدار ماده باقی مانده}$$

۱۵۴. گزینه ۱ روش اول: ابتدا محاسبه می‌کنیم از ۱۰۰g مقدار اولیه وقتی ۹۳,۷۵g تجزیه شده چند گرم باقی مانده است:

$$100 - 93,75 = 6,25g \Rightarrow \frac{6,25}{100} = \frac{1}{16} \quad \text{مقدار ماده باقی مانده}$$

و به ازای هر ساعت جرم ماده نصف می‌شود یعنی:

$$1g \rightarrow \frac{1}{2} \rightarrow \frac{1}{4} \rightarrow \frac{1}{8} \rightarrow \frac{1}{16}$$

پس بعد از گذشت جمعاً ۴ ساعت مقدار ماده اولیه به ۰,۰۶۲۵ گرم یا $\frac{1}{16}$ می‌رسد.روش دوم: جرم اولیه معادل ۱ گرم و جرم باقی مانده معادل $\frac{1}{16}g$ است و با جاگذاری در فرمول خواهیم داشت:

$$m = m_0 (t)^n \Rightarrow \frac{1}{16} = 1 \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow \left(\frac{1}{2}\right)^4 = \left(\frac{1}{2}\right)^n \Rightarrow n = 4 \quad \text{ساعت}$$

۱۵۵. گزینه ۲

$$\begin{cases} N + e = 38 \\ N - e = 2 \end{cases}$$

$$2N = 40 \Rightarrow N = 20 \Rightarrow N - e = 2 \Rightarrow 20 - e = 2 \Rightarrow e = 18$$

چون یون X^+ دارای ۱۸ الکترون است پس در حالت اتم ۱۹ الکترون دارد: X و این عنصر مربوط به دوره‌ی چهارم است پس عنصر Y هم دوره‌ی آن مس ($_{29}Cu$) که رنگ شعله‌ی آن سبز است.

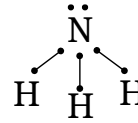
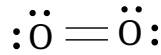
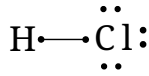
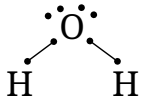
۱۵۶. گزینه ۱ روش اول: چون به ازای هر نیم ساعت، تعداد هسته‌ها $\frac{1}{3}$ برابر می‌شود و پس از ۲ ساعت یعنی ۴ تا ۵ ساعت تعداد هسته‌ها به ۱۰۰۰ عدد رسیده باشد خواهیم داشت:

$$x \xrightarrow{0,5h} \frac{x}{3} \xrightarrow{0,5h} \frac{x}{9} \xrightarrow{0,5h} \frac{x}{27} \xrightarrow{0,5h} \frac{x}{81} \Rightarrow \frac{x}{81} = 1000 \Rightarrow x = 81000$$

تعداد هسته باقی مانده

$$m = m_0 (t)^n \Rightarrow 1000 = m_0 \left(\frac{1}{3}\right)^4 \Rightarrow m_0 = 81000$$

گزینه ۲ . ۱۵۷

$$\frac{2}{2} = 1$$

$$\frac{3}{1} = 3$$

$$\frac{4}{2} = 2$$

$$\frac{1}{3} : \frac{\text{تعداد جفت الکترون ناپیوندی}}{\text{تعداد جفت الکترون پیوندی}}$$

گزینه ۱ . ۱۵۸

بررسی موارد:

مورد ۱) نادرست است زیرا، شکل A فاصله ۴ طول موج را نشان می دهد:

$$\frac{2,4 \times 10^{-4}}{4} = 6 \times 10^{-5}$$

$$6 \times 10^{-5} \text{ cm} \times \frac{1 \text{ m}}{100 \text{ cm}} \times \frac{10^9 \text{ nm}}{1 \text{ m}} = 600 \text{ nm} \Rightarrow \text{مرئی}$$

مورد ۲) نادرست است با توجه به اینکه پرتوی B پراثری تر از پرتو A است در نتیجه طول موج آن از ۶۰۰ نانومتر کمتر است. اگر طول موج آن کمتر از ۴۰۰ نانومتر باشد احتمال حضور در منطقه فرابنفش وجود دارد اما به طور دقیق نمی توان طول موج آن را تشخیص داد و نظر قطعی داد.

مورد ۳) طول موج قرمز < طول موج نارنجی است؛ پس نادرست است.

مورد ۴) میان زاویه شکست و انرژي موج رابطه مستقیم وجود دارد؛ پس این گزینه درست است.

گزینه ۱ . ۱۵۹

$$A \text{ جرم ماده} = m \begin{cases} \frac{1}{4}m \text{ جرم باقیمانده} \\ \frac{3}{4}m \text{ مقدار جرمی که به انرژی تبدیل شده} \end{cases}$$

$$B \text{ جرم ماده} = m \begin{cases} \frac{2}{3}m \text{ جرم باقیمانده} \\ \frac{1}{3}m \text{ مقدار جرمی که به انرژی تبدیل شده} \end{cases}$$

$$E = mc^2 \Rightarrow \frac{E_B}{E_A} = \frac{\frac{1}{3}mc^2}{\frac{3}{4}mc^2} = \frac{4}{9}$$

گزینه ۱ این عنصر دارای ۲۰ پروتون است:

$$\frac{N}{P} = 1,5$$

$$\frac{N}{20} = 1,5 \Rightarrow \boxed{N = 30} \text{ ایزوتوپ سنگین}$$

$$N - P = 8 \Rightarrow N - 20 = 8 \Rightarrow \boxed{N = 28} \text{ ایزوتوپ سبک}$$

$$A \text{ سنگین} = 20 + 30 = 50$$

$$A \text{ سبک} = 20 + 28 = 48$$

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2}{F_1 + F_2} = \frac{3 \times 50 + 4(48)}{3 + 4} = \frac{342}{7} = 48,86$$

گزینه ۳ یون X^{2+} دارای ۷۸ الکترون است بنابراین عنصر X دارای ۸۰ الکترون و در نتیجه ۸۰ پروتون است، پس:

عدد اتمی عنصر X = ۸۰

در یون Y^{2-} ۹۰ تعداد پروتونها ۹۰ است و تعداد نوترونها ۲ برابر تعداد الکترونهای X (۸۰) است یعنی ۱۶۰ تا.

$$p + n = 160 + 90 = \boxed{250} \text{ عدد جرمی Y}$$

$$250 - 80 = 170$$

$$(92 \times 1,67 \times 10^{-24}) + (146 \times 1,68 \times 10^{-24}) = 398,92 \times 10^{-24} \text{ g}$$

$$3,98 \times 10^{-22} - 3,95 \times 10^{-22} = 0,0392 \times 10^{-22} \text{ g}$$

$$0,0392 \times 10^{-22} \text{ g} \times \frac{1 \text{ Kg}}{1000 \text{ g}} = 0,0392 \times 10^{-25} \text{ Kg}$$

$$\Delta E = mc^2 \Rightarrow 0,0392 \times 10^{-25} \times (3 \times 10^8)^2 = 3,528 \times 10^{-10} \text{ J}$$

۱۶۳. گزینه ۱ بررسی موارد:

مورد ۱)

$$3,6 \text{ g } H_2O \times \frac{1 \text{ mol } H_2O}{18 \text{ g } H_2O} \times \frac{6,02 \times 10^{23} \times 3 \text{ atom}}{1 \text{ mol } H_2O} \simeq 3,6 \times 10^{23} \text{ atom}$$

مورد ۲)

$$3,01 \times 10^{23} \text{ مولکول } NH_3 \times \frac{4 \text{ atom}}{1 \text{ مولکول } NH_3} \simeq 1,2 \times 10^{24} \text{ atom}$$

مورد ۳)

$$0,002 \text{ mol } F^- \times \frac{6,02 \times 10^{23} \text{ یون } F^-}{1 \text{ mol } F^-} \times \frac{10 \bar{e}}{1 \text{ یون } F^-} = 1,204 \times 10^{22} \bar{e}$$

مورد ۴) وقتی که شمار مولهای دو عنصر برابر است، تعداد اتمهای آنها نیز برابر است و ربطی به جرم مولی ندارد.

۱۶۴. گزینه ۳

جرم مولیهای متفاوت عبارتند از:

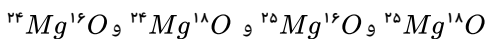
$$MgO \text{ سبکترین} = 24Mg + 16O = 40$$

$$MgO \text{ سنگینترین} = 25Mg + 18O = 43$$

$$\text{حالت } 4 = (43 - 40) + 1$$

$$\frac{\text{جرم سنگینترین}}{\text{جرم سبکترین}} = \frac{43}{40} = 1,075$$

فرمول اکسید این عناصر با جرمهای مولی متفاوت عبارت است از:

$$165. \text{ گزینه } 1. Y:Z = P = e = 35$$

$$A_{Y_1} = \frac{16 \times 35}{7} = 80, F_{Y_1} = 90\%$$

$$\begin{cases} N = Z + 9 \\ 44 = 35 + 9 \end{cases} \Rightarrow A_{Y_2} = Z + N = 35 + 44 = 79, F_{Y_2} = 10\%$$

$$Y = \frac{(80 \times 90) + (79 \times 10)}{100} = 79,9$$

۱۶۶. گزینه ۲ در هر مول از این ترکیب آلی که دارای جرم ۱۹۴ گرم است، ۱۱ مول اتم کربن وجود دارد.

$$C_{11}H_{14}O_3 \rightarrow \text{جرم مولی} = 11(12) + 14(1) + 3(16) = 194 \text{ g} \cdot \text{mol}^{-1}$$

روش اول:

$$xg(C_{11}H_{14}O_3) = 9,03 \times 10^{22} \text{ atom}(C) \times \frac{1 \text{ mol}(C)}{6,02 \times 10^{23} \text{ atom}(C)} \times \frac{1 \text{ mol}(C_{11}H_{14}O_3)}{11 \text{ mol}(C)} \times \frac{194g(C_{11}H_{14}O_3)}{1 \text{ mol}(C_{11}H_{14}O_3)} = 2,64$$

روش دوم:

$$\frac{\text{جرم}}{\text{جرم مولی} \times \text{ضریب}} = \frac{\text{تعداد اتم}}{N_A \times \text{ضریب}} \rightarrow \frac{xg}{1 \times 194} = \frac{9,03 \times 10^{22}}{11 \times 6,02 \times 10^{23}} \rightarrow x = 2,64$$

$$^{20}\text{Ne} \Rightarrow F_1 = 70$$

$$\left. \begin{aligned} ^{21}\text{Ne} &\Rightarrow F_2 \\ ^{22}\text{Ne} &\Rightarrow F_3 \end{aligned} \right\} \Rightarrow F_2 + F_3 = 30 \Rightarrow F_2 = 30 - F_3$$

$$\bar{M} = \frac{M_1 F_1 + M_2 F_2 + M_3 F_3}{100} \Rightarrow 20.5 = \frac{(20 \times 70) + (21 \times F_2) + 22 \times (30 - F_2)}{100}$$

$$2050 = 1400 + 21F_2 + 660 - 22F_2 \Rightarrow F_2 = 10 \Rightarrow F_3 = 20$$

و در ادامه می توان نوشت:

تعداد ^{20}Ne تعداد ^{22}Ne

$$\left[\begin{array}{cc} 70 & 20 \\ 10^{20} & x \end{array} \right] \Rightarrow x = \frac{20 \times 10^{20}}{70} = 2.857 \times 10^{19} \simeq 2.86 \times 10^{18} \text{ اتم } ^{22}\text{Ne}$$

۱۶۸. گزینه ۲ اگر مقدار اولیه ماده پرتوزا را m_0 در نظر بگیریم با گذشت هر ۱۰ دقیقه (یک نیم عمر) مقدار آن نصف می شود. حال یک ساعت (۶۰ دقیقه) زمان داریم:

$$n = \frac{t}{T} \Rightarrow n = \frac{60}{10} = 6 \Rightarrow \text{پس باید ۶ نیم عمر سپری شود}$$

$$m_0 \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{2} \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{4} \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{8} \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{16} \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{32} \xrightarrow{\frac{1}{2}} \frac{m_0}{64}$$

مقدار باقی مانده

از طرفی می دانیم مقدار متلاشی شده برابر با اختلاف مقدار اولیه و باقی مانده است. پس داریم:

$$m_0 - \frac{m_0}{64} = 630 \Rightarrow \frac{63m_0}{64} = 630$$

$$\Rightarrow \frac{63}{64} m_0 = 630 \Rightarrow m_0 = 640$$

۱۶۹. گزینه ۴

(درصد سومی \times تفاوت جرم سومی با سبک) + (درصد دومی \times تفاوت جرم دومی با سبک) + جرم اتمی میانگین

$$81.07 = 80 + \left(1 \times \frac{6}{10+a}\right) + \left(2 \times \frac{a}{10+a}\right)$$

$$81.07 - 80 = \frac{6}{10+a} + \frac{2a}{10+a}$$

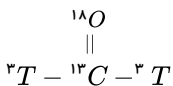
$$1.07 = \frac{2a}{10+a} \rightarrow 10.7 + 1.07a = 6 + 2a \rightarrow a = 5$$

۱۷۰. گزینه ۱

اندیس اتم \times تعداد ایزوتوپ با اندیس غیر ۱ \times تعداد ایزوتوپ با اندیس ۱ \times تنوع تعداد مولکول

$$36 = \underbrace{2}_C \times \underbrace{3}_O \times \underbrace{(X \times 2)}_H \rightarrow X = 3$$

یعنی هر سه ایزوتوپ H در فرمالدهید حضور دارند ($^3T, ^2D, ^1H$)، پس سنگین ترین مولکول آن خواهد بود:

$$3 + 3 + 13 + 18 = 37$$

۱۷۱. گزینه ۴

$$\begin{cases} m_{\text{ماده پرتوزا}} = 28mg \times \frac{1kg}{10^6mg} = 2.8 \times 10^{-5}kg \\ E = mc^2 \\ c = 3 \times 10^8 \end{cases} \Rightarrow E = 2.8 \times 10^{-5} \times (3 \times 10^8)^2 = 2.52 \times 10^{12}J$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{حجم آب} = 20000 \text{ m}^3 \times \frac{10^6 \text{ ml}}{1 \text{ m}^3} = 2 \times 10^{10} \text{ ml} \\ \text{چگالی آب} = 1 \text{ g} \cdot \text{ml}^{-1} \end{array} \right. \Rightarrow \text{چگالی آب} = \frac{\text{جرم آب}}{\text{حجم آب}} \Rightarrow 1 = \frac{\text{جرم آب}}{2 \times 10^{10}} \Rightarrow \text{جرم آب} = 2 \times 10^{10} \text{ g}$$

گرمایی که آب برای گرم شدن دریافت می‌کند. = گرمایی که از تجزیه ماده پرتوزا آزاد می‌شود.

$$E = Q = 2,52 \times 10^{12} \text{ J}$$

$$Q = m \cdot c \cdot \Delta\theta \Rightarrow 2,52 \times 10^{12} = 2 \times 10^{10} \times 4,2 \times \Delta\theta \Rightarrow \Delta\theta = \frac{2,52 \times 10^{12}}{2 \times 10^{10} \times 4,2} = 30^\circ \text{C}$$

$$\Delta\theta = \theta_r - \theta_1 \Rightarrow 30 = \theta_r - 15 \Rightarrow \theta_r = 45^\circ \text{C}$$